

ธนาครแห่งประเทศไทย

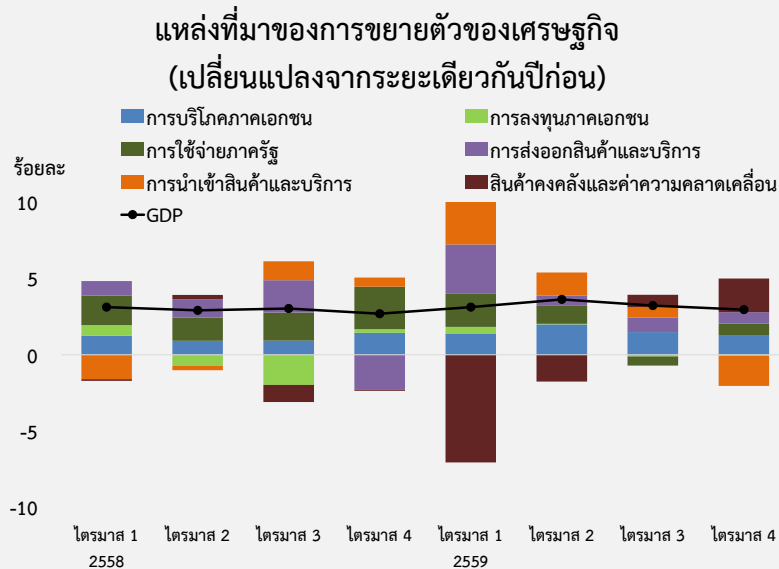
รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2559

ธนาครแห่งประเทศไทย
(๒๕๕๕-๒๕๖๐)

ประเด็นเศรษฐกิจไทยปี 2559 และแนวโน้มปี 2560	1
ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2559	6
1. ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ.....	6
Box ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าโลก	12
2. การค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน.....	15
2.1 การส่งออกและนำเข้าสินค้า.....	15
2.2 การส่งออกและนำเข้าบริการ	19
2.3 ดุลการชำระเงิน	22
Box ท่องเที่ยวไทย: ปรับโครงสร้างเพื่อความยั่งยืน	23
3. อุปสงค์ในประเทศ	27
3.1 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน.....	27
3.2 การลงทุนภาคเอกชน	30
3.3 ภาคการคลัง	32
4. เศรษฐกิจด้านอุปทาน	36
4.1 ภาคอุตสาหกรรม.....	36
4.2 ภาคเกษตรกรรม.....	38
4.3 ภาคบริการ	40
4.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์	41
5. ภาวะการเงิน.....	43
5.1 อัตราดอกเบี้ยและสินเชื่อ.....	43
5.2 ภาวะอัตราแลกเปลี่ยน.....	46
6. เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทย	49
6.1 เสถียรภาพในประเทศ.....	49
6.2 เสถียรภาพด้านต่างประเทศ.....	55
7. สรุปนโยบายและมาตรการการเงินที่สำคัญ.....	56

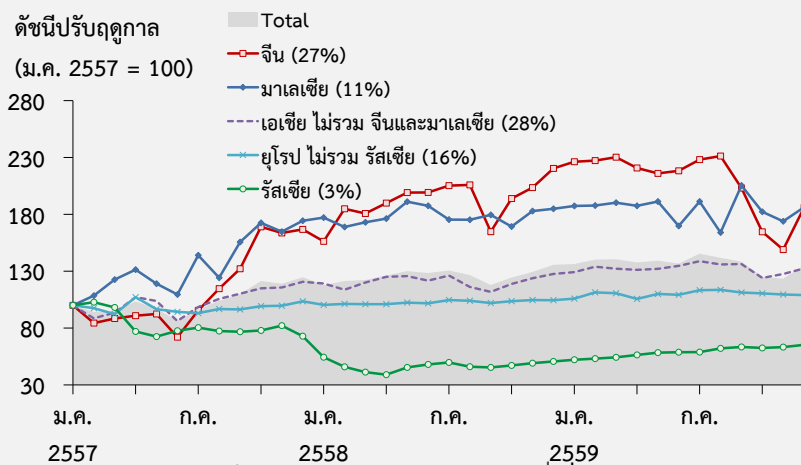
ประเด็นเศรษฐกิจไทยปี 2559 และแนวโน้มปี 2560

ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ท่ามกลางปัจจัยลบหลากหลายในปี 2559 ทั้งปัญหาภัยแล้ง ภาวะซบเซาในภาคการส่งออก ความไม่แน่นอนภายในประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในต่างประเทศ และความผันผวนของตลาดการเงินโลกที่สูงขึ้นเป็นระยะ เศรษฐกิจไทยยังคงขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ 3.2 โดยแรงขับเคลื่อนหลักมาจากภาคการท่องเที่ยวที่เติบโตได้ดีและมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจต่อเนื่องจากปีก่อน ส่งผลให้ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวขยายตัว แม้ชะลอลงบ้างในช่วงปลายปีจากการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายและการลดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงไว้อาลัย การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรายได้และการจ้างงานในภาคบริการที่ขยายตัวตามการท่องเที่ยว รายได้ของเกษตรกรที่ฟื้นตัวจากภาวะภัยแล้งที่คลี่คลายในช่วงครึ่งหลังของปี รวมทั้งมีปัจจัยพิเศษที่กระตุ้นการใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภค อาทิ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่เข้มข้นขึ้นในหลายธุรกิจ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ออกมาเป็นระยะ นอกจากนี้ การใช้จ่ายของภาครัฐยังขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ผ่านมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย ส่งผลให้ภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณทำได้ดีขึ้น

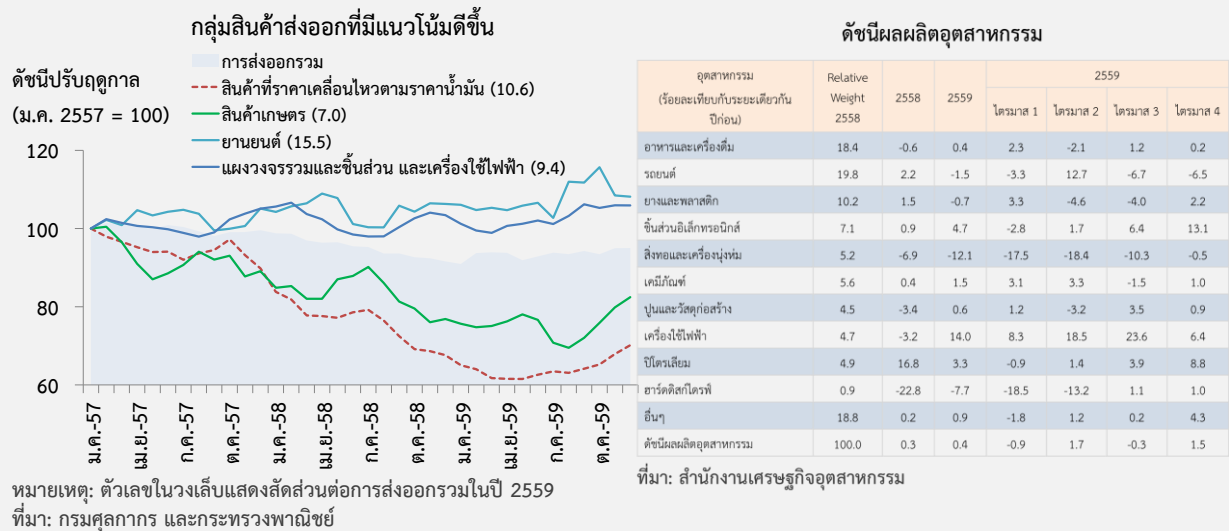
ดัชนีจำนวนนักท่องเที่ยวรายประเทศ

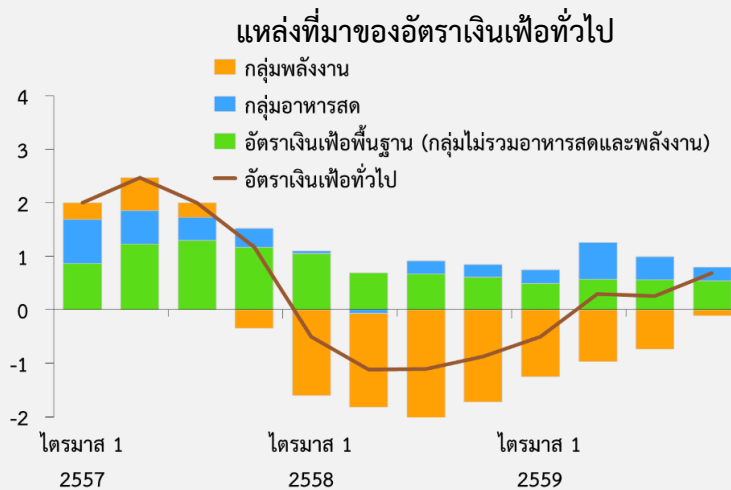
หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนต่อจำนวนนักท่องเที่ยวรวมในปี 2559

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, จำนวนดัชนีนักท่องเที่ยวโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

มูลค่าการส่งออกสินค้าอยู่ในระดับทรงตัวจากปีก่อนหน้าภายหลังจากที่หดตัวต่อเนื่องมา 3 ปี โดยการส่งออกเริ่มฟื้นตัวชัดเจนขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจาก (1) อุปสงค์ต่างประเทศที่ปรับตัวดีขึ้นในหลายสินค้า อาทิ เครื่องปรับอากาศ และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะแผงวงจรรวมและชิ้นส่วน ที่ฟื้นตัวตามการส่งออกของประเทศในภูมิภาคเนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจากแนวโน้มความต้องการสินค้าตามกระแส Internet of Things (2) การย้ายฐานการผลิตของผู้ผลิตจีน เพื่อหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping) จากสหรัฐฯ และกลุ่มประเทศยุโรป อาทิ แผงกำเนิดไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) และยางล้อรถยนต์ รวมทั้ง (3) กลุ่มสินค้าที่ราคาเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบซึ่งเคยหดตัวต่อเนื่องกลับมาขยายตัวได้จากทั้งด้านราคาและปริมาณ อย่างไรก็ตาม ปริมาณการค้าโลกที่มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราต่ำจากโครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ยังเป็นปัจจัยฉุดรั้งให้ปริมาณการส่งออกโดยรวมดีขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป และอาจไม่ขยายตัวสูงเหมือนในอดีต สำหรับการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเพียงเล็กน้อย และกระจุกตัวอยู่ในภาคบริการและสาธารณูปโภคโดยเฉพาะธุรกิจพลังงานทดแทนที่ได้รับผลดีจากมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาครัฐ และการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่การส่งออกฟื้นตัว

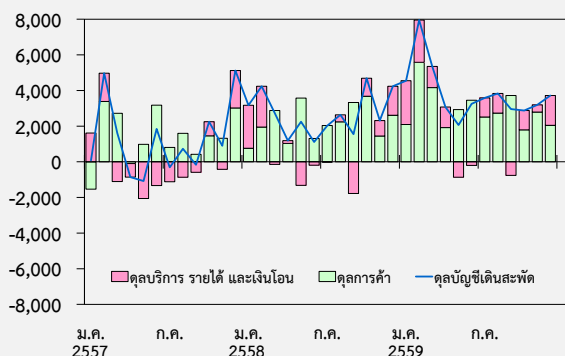
ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงิน อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเริ่มกลับเป็นบวกได้เนื่องจากราคาดพลังงานในประเทศมีเสถียรภาพมากขึ้นและทยอยปรับสูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังทรงตัวในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อนตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนอัตราการว่างงานยังทรงตัวในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้า ส่งผลให้เสถียรภาพของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจขนาดเล็กเปราะบางมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านความสามารถในการชำระหนี้ สะท้อนจากคุณภาพสินเชื่อที่ด้อยลง แต่เสถียรภาพระบบสถาบันการเงินโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี สะท้อนจากสัดส่วนเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญและเงินกองทุนที่อยู่ในระดับสูงเพียงพอที่จะรองรับผลกระทบจากระดับหนี้เสียที่เพิ่มขึ้นได้

ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

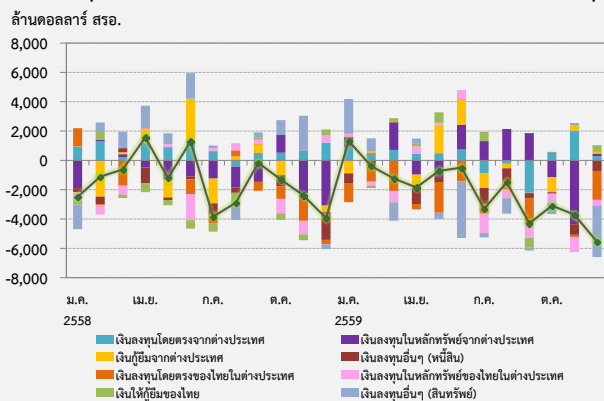
ดัชนีชี้เงินเฟ้อปรับตัวขึ้นสูงจากทั้งการขึ้นค่าที่เกินดุล เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าสินค้ายังคงอยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะหมวดเชื้อเพลิง รวมทั้งค่าบริการที่เกินดุลสูงตามรายรับภาคการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นและรายจ่ายค่าระวางสินค้าที่ลดลงตามมูลค่าการนำเข้า อย่างไรก็ตาม ค่าการชำระเกินดุลน้อยกว่า เนื่องจากดัชนีชี้เงินเฟ้อเคลื่อนย้ายขาดดุลจากการออกไปลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนไทยเป็นสำคัญ ทั้งการลงทุนโดยตรง ที่สำคัญเป็นของธุรกิจพลังงาน และธุรกิจบริการ และการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ รวมทั้งการนำเงินออกไปฝากในต่างประเทศของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investment Fund: FIF) ทั้งนี้ เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศยังไหลเข้าไทยต่อเนื่อง อาทิ การผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และแผงวงจรรวม ซึ่งน่าจะส่งผลดีต่อการส่งออกของไทยในระยะต่อไป รวมทั้งธุรกิจบริการทางการเงิน และอสังหาริมทรัพย์ ส่วนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. แม้ในช่วงแรกเคลื่อนไหวสอดคล้องกับทิศทางสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาคตามปัจจัยภายนอกประเทศ ทั้งแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและการดำเนินนโยบายการเงินของเศรษฐกิจหลัก แต่ด้วยปัจจัยภายในประเทศ ทั้งเสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยที่แข็งแกร่งและเศรษฐกิจที่ขยายตัวดีกว่าคาดท่ามกลางปัจจัยลบหลายประการ ส่งผลให้ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. และดัชนีค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น โดยรวมเสถียรภาพด้านต่างประเทศไม่น่ากังวล เนื่องจากทุนสำรองระหว่างประเทศต่อหน้าต่างประเทศระยะสั้นอยู่ในระดับสูง และสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ

ดัชนีชี้เงินเฟ้อ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินทุนเคลื่อนย้ายของไทย จำแนกตามประเภทของเงินทุน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาวะการเงินอยู่ในระดับผ่อนคลายต่อเนื่อง จากอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ทรงตัวในระดับต่ำที่ร้อยละ 1.5 ตลอดทั้งปี ประกอบกับธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมลงเฉลี่ยร้อยละ 0.25 และต้นทุนการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ปรับลดลงประมาณร้อยละ 0.56 เนื่องจากอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะปานกลางถึงยาวในครึ่งแรกของปีปรับลดลงจากความกังวลของนักลงทุนต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนทางการเมืองระหว่างประเทศ โดยอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลปรับเพิ่มขึ้นบ้างในช่วงปลายปี หลังนักลงทุนเปลี่ยนแปลงการคาดการณ์เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) อย่างไรก็ตาม แม้ภาวะการเงินอยู่ในระดับที่ผ่อนคลาย แต่การระดมทุนในภาพรวมของภาคธุรกิจชะลอลงเล็กน้อย เนื่องจากความต้องการลงทุนยังอยู่ในระดับต่ำตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป สำหรับสินเชื่อภาคเอกชนขยายตัวชะลอลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากธุรกิจขนาดใหญ่หันไประดมทุนผ่านตราสารหนี้ทดแทนการระดมทุนผ่านสินเชื่อมากขึ้น ประกอบกับสถาบันการเงินเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ SMEs

ในปี 2560 เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจจะมีความสมดุลมากขึ้นระหว่างอุปสงค์ในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากภาคการส่งออกมีแนวโน้มฟื้นตัวตามเศรษฐกิจคู่ค้าและปัจจัยสนับสนุนจากแนวโน้มความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การใช้จ่ายในประเทศทั้งการใช้จ่ายภาครัฐ การบริโภคภาคเอกชน รวมถึงภาคการท่องเที่ยว ยังมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มทยอยปรับสูงขึ้นเป็นลำดับ ตามราคาน้ำมันในตลาดโลกที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้น และอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัว

 ข้อมูลเศรษฐกิจและการเงินที่สำคัญ							
	2557	2558			2559		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น) อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย^{1/}							
ดัชนีราคาผู้บริโภค (การใช้จ่าย)	0.9	3.0	2.9	2.9	3.4	3.1	3.2
การใช้จ่ายของครัวเรือน	0.9	2.0	2.3	2.2	3.4	2.8	3.1
การใช้จ่ายของรัฐบาล	2.8	1.9	4.1	3.0	5.6	-2.0	1.6
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	-2.2	5.8	3.1	4.4	4.2	1.4	2.8
- ภาคเอกชน	-0.8	0.0	-4.4	-2.2	1.4	-0.6	0.4
- ภาครัฐ	-7.1	28.0	30.5	29.3	12.9	7.1	9.9
การส่งออกสินค้าและบริการ	0.2	1.6	-0.2	0.7	2.9	1.3	2.1
การนำเข้าสินค้าและบริการ	-5.3	1.5	-1.5	0.0	-3.9	1.1	-1.4
ด้านอุปทาน (การผลิต)							
เกษตรกรรม	-0.6	-6.4	-5.0	-5.7	-1.3	2.4	0.6
อุตสาหกรรม	0.1	1.3	1.7	1.5	1.0	1.8	1.4
ก่อสร้าง	-2.4	17.4	16.7	17.0	10.8	5.6	8.3
บริการและอื่นๆ	1.8	5.0	4.3	4.6	4.9	4.0	4.4
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	1.89	-0.81	-0.99	-0.90	-0.09	0.47	0.19
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	1.59	1.22	0.88	1.05	0.73	0.75	0.74
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	5,624	5,684	6,005	6,005	5,924	5,922	5,922
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (ร้อยละ)	42.8	42.7	44.4	44.4	42.8	42.2	42.2
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)							
ดุลการค้า	17.3	11.5	15.3	26.8	20.1	15.6	35.8
ดุลบัญชีเดินสะพัด	15.1	14.7	17.5	32.1	26.2	20.2	46.4
บัญชีทุน ^{2/}	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
เงินทุนเคลื่อนย้าย ^{2/}	-16.2	-2.6	-14.5	-17.1	-3.4	-21.4	-24.8
ดุลการชำระเงิน	-1.2	7.3	-1.5	5.9	17.7	-4.8	12.8
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	157.1	160.3	156.5	156.5	178.7	171.9	171.9
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด ^{2/}	141.7	139.0	131.4	131.4	143.1	131.5	131.5
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น (เท่า)	2.8	2.8	3.0	3.0	2.9	3.2	3.2
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	34.7	33.7	32.1	32.1	35.4	32.5	32.5
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	50.3	49.1	46.7	46.7	51.1	47.1	47.1
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	40.2	40.7	40.0	40.0	42.5	40.3	40.3
ภาคการเงิน ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)							
ฐานเงิน	1,666.8	1,549.9	1,710.1	1,710.1	1,639.8	1,816.4	1,816.4
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	5.4	2.8	2.6	2.6	5.8	6.2	6.2
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,682.5	1,619.8	1,778.1	1,778.1	1,742.3	1,864.2	1,864.2
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	1.3	2.2	5.7	5.7	7.6	4.8	4.8
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	16,809.1	17,101.6	17,551.7	17,551.7	17,835.2	18,289.4	18,289.4
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.7	6.1	4.4	4.4	4.3	4.2	4.2
เงินฝากรวมตัวแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ^{3/}	16,402.1	16,776.4	17,269.4	17,269.4	17,575.3	17,931.5	17,931.5
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.0	6.3	5.3	5.3	4.8	3.8	3.8
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงิน ^{3/}	15,309.2	15,651.6	16,154.4	16,154.4	16,350.1	16,721.5	16,721.5
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.2	5.3	5.5	5.5	4.5	3.5	3.5
อัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นงวด (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	2.00	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50
- ระหว่างธนาคาร	1.90	1.40	1.40	1.40	1.40	1.40	1.40
- เงินฝากประจำ 1 ปี ^{4/}	1.73	1.50	1.40	1.40	1.38	1.38	1.38
- ลูกค้านิติ ^{4/}	6.75	6.51	6.51	6.51	6.26	6.26	6.26
อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นงวด (บาทต่อดอลลาร์ สรอ.)							
	32.90	33.77	36.00	36.00	35.13	35.80	35.80
ดัชนีค่าเงินบาท ณ สิ้นงวด^{5/} (ปี 2555 = 100)							
	109.08	108.84	106.07	106.07	105.11	108.13	108.13

หมายเหตุ: 1/ ณ ราคาคงที่

2/ ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560

3/ สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้นธนาคารแห่งประเทศไทย

4/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง

5/ ดัชนีค่าเงินบาทเพิ่มขึ้น หมายความว่า เงินบาทแข็งค่าขึ้นเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าคู่แข่ง

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย

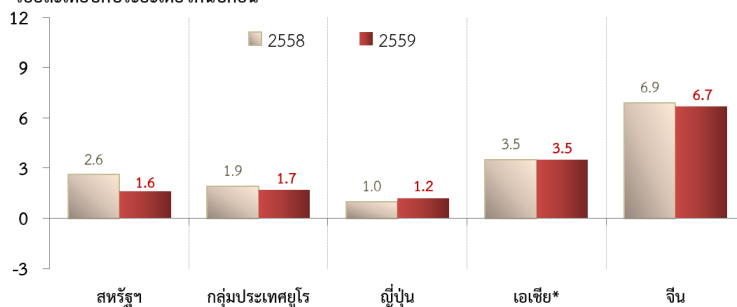

1. ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ

เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักของไทยขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง ตามการผลิตและการค้าโลกที่ยังอ่อนแอ แต่มีสัญญาณการฟื้นตัวชัดเจนขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียที่ภาคส่งออกปรับตัวขึ้น

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี 2558 และ 2559

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

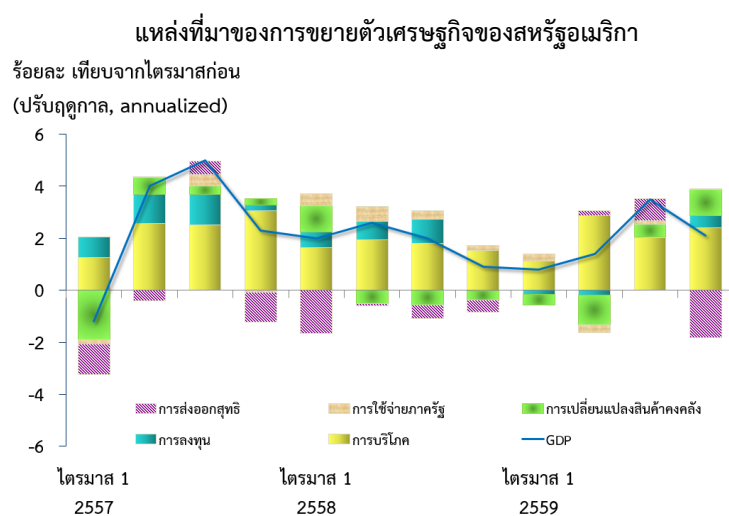
หมายเหตุ: * คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน สิงคโปร์ ฮ่องกง และมาเลเซีย

ที่มา: Bureau of Economic Analysis (US Department of Commerce), Cabinet Office of Japan, CEIC, Eurostat และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก (G3)

สหรัฐอเมริกา: ขยายตัวชะลอลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แต่พื้นฐานทางเศรษฐกิจปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนจากตลาดแรงงานที่ฟื้นตัวแข็งแกร่งและอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้น นอกจากนี้ การลงทุนในช่วงครึ่งหลังของปีมีสัญญาณปรับตัวขึ้นตามความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ

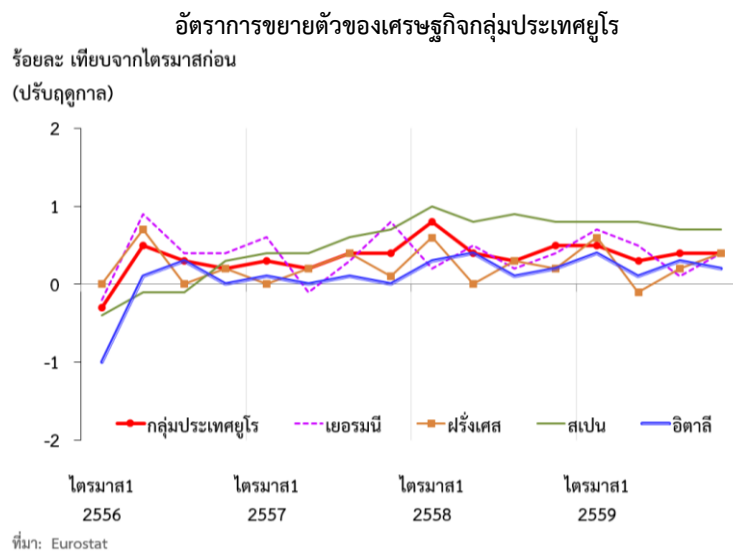
เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 1.6 ชะลอลงจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 2.6 ตามการลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอลงในภาคพลังงานเป็นสำคัญจากปัญหาราคาน้ำมันดิบตกต่ำ ส่งผลให้การสะสมสินค้าคงคลังลดลงด้วยโดยเฉพาะในหมวดเครื่องจักร แต่ในช่วงครึ่งหลังของปีการลงทุนที่เคยเป็นปัจจัยฉุดรั้งเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคพลังงานเริ่มมีสัญญาณปรับตัวขึ้นบ้างตามทิศทางราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก สำหรับการส่งออกได้รับผลกระทบจากการแข็งค่าของเงินดอลลาร์ สรอ. และอุปสงค์ต่างประเทศที่ฟื้นตัวอย่างช้าๆ อย่างไรก็ดี การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง โดยได้รับแรงส่งจากรายได้ครัวเรือนที่ทยอยปรับตัวขึ้น ตลาดแรงงานที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจ้างงานในภาคบริการและภาคการผลิตเพื่อบริโภคในประเทศ และใกล้ระดับการจ้างงานเต็มที่ ส่งผลให้อัตราการว่างงานปรับลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 4.7 ในช่วงปลายปี ใกล้เคียงกับช่วงก่อนวิกฤตการเงินโลก กอปรกับความเชื่อมั่นภาคเอกชนที่อยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มปรับสูงขึ้นมาอยู่ที่ระดับใกล้เคียงกับเป้าหมายของธนาคารกลางสหรัฐฯ ที่ร้อยละ 2 ส่งผลให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ มีมติปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.25 ในเดือนธันวาคม 2559 สำหรับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของประธานาธิบดีคนใหม่ทั้งด้านภาษีและการใช้จ่ายคาดว่าจะส่งผลดีต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะสั้น แต่อาจมีนัยต่อเสถียรภาพด้านการเงินและการคลังของประเทศในระยะต่อไป

ที่มา: US Department of Commerce

กลุ่มยูโร¹: ขยายตัวอย่างช้าๆ จากการบริโภคภาคเอกชนที่ได้รับแรงสนับสนุนจากภาวะการเงินที่ผ่อนคลายและการจ้างงานที่ทยอยฟื้นตัว

เศรษฐกิจในกลุ่มยูโรในปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 1.7 ชะลอลงเล็กน้อยจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 1.9 ตามการชะลอตัวของภาคการส่งออก ทั้งนี้ ผลการลงประชามติออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ในเดือนมิถุนายน 2559 ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในกลุ่มยูโรเพียงในระยะสั้น ในขณะที่ปัจจัยพื้นฐานทั้งการจ้างงานที่ทยอยปรับดีขึ้น และภาวะการเงินที่ผ่อนคลายต่อเนื่อง² ส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนขยายตัว และเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจในปี

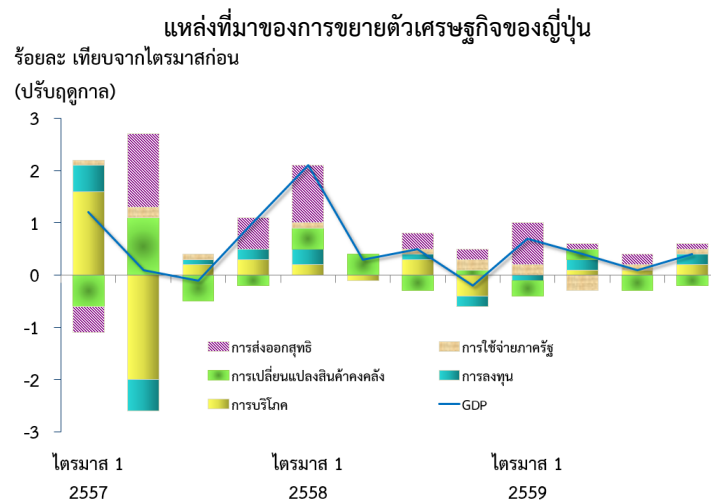
ญี่ปุ่น: ขยายตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปตามมาตรการกระตุ้นจากภาครัฐ

เศรษฐกิจญี่ปุ่นในปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 1.2 ปรับดีขึ้นจากปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 1.0 จากการส่งออกที่เร่งขึ้นตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ประเทศคู่ค้า ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปเนื่องจากได้รับผลดีจากการปรับขึ้นค่าจ้างประจำปี สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐยังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมของภาครัฐ และการใช้จ่ายเพื่อการซ่อมสร้างและฟื้นฟูจากเหตุการณ์

¹ ประกอบด้วย 19 ประเทศที่ใช้เงินสกุลยูโรร่วมกัน ได้แก่ กรีซ ไชปรัส เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม โปรตุเกส ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ มอลตา เยอรมนี ลักเซมเบิร์ก ลัตเวีย ลิทัวเนีย สเปน สโลวาเกีย สโลวีเนีย ออสเตรีย อิตาลี เอสโตเนีย และไอร์แลนด์

² ธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank: ECB) ประกาศผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมในการประชุมเดือนมีนาคม 2559 ดังนี้ (1) ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย main refinancing operations จากร้อยละ 0.05 เป็น ร้อยละ 0.0 และดอกเบี้ย deposit facility จากร้อยละ -0.3 เป็นร้อยละ -0.4 รวมถึงดอกเบี้ย marginal lending facility จากร้อยละ 0.3 เป็นร้อยละ 0.25 (2) เพิ่มปริมาณการเข้าซื้อสินทรัพย์จาก 60 พันล้านยูโร เป็น 80 พันล้านยูโรต่อเดือนจนถึงปลายเดือนมีนาคม 2560 และเพิ่มขอบเขตการเข้าซื้อให้รวมถึงตราสารหนี้ภาคเอกชน (ที่ไม่ใช่ธนาคาร) (3) ให้กู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำระยะยาว 4 ปี (TLTRO II) และในการประชุมเดือนธันวาคม 2559 ECB มีมติที่จะเข้าซื้อสินทรัพย์เดือนละ 60 พันล้านยูโรจากเดือนเมษายน 2560 ไปจนถึงปลายเดือนธันวาคม 2560 หรือจนกว่าพัฒนาการของอัตราเงินเฟ้อจะอยู่ใกล้กับระดับเป้าหมาย

แผ่นดินไหวในช่วงครึ่งหลังของปี นอกจากนี้ นโยบายการเงินโดยรวมที่ผ่อนคลายอย่างต่อเนื่องยังมีส่วนสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา: Cabinet Office of Japan

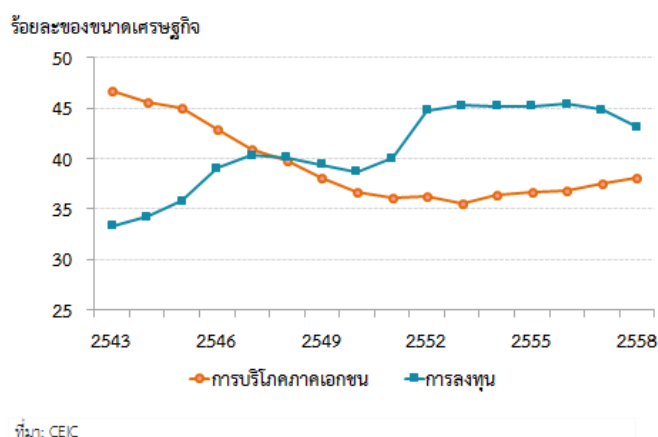
โดยภาพรวมแนวโน้มเศรษฐกิจประเทศกลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ในปี 2560 คาดว่าจะขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยเศรษฐกิจสหรัฐฯ มีทิศทางขยายตัวได้ต่อเนื่องตามปัจจัยพื้นฐานที่แข็งแกร่ง ขณะที่เศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มยูโรและญี่ปุ่นยังฟื้นตัวอย่างช้าๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจญี่ปุ่นที่แรงกระตุ้นจากภาคการคลังอาจแผ่วลงตามแนวทางการใช้งบประมาณสมดุลของทางการ

เศรษฐกิจจีนและภูมิภาคเอเชีย: ขยายตัวชะลอลง โดยแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจสำคัญในปีนี้อาจมาจากการบริโภคภาคเอกชนและการใช้จ่ายภาครัฐ และเริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวของภาคการส่งออกในช่วงครึ่งหลังของปี

เศรษฐกิจจีนปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 6.7 ชะลอลงเล็กน้อยจากร้อยละ 6.9 ในปีก่อน เป็นผลจากนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจของจีนที่ให้ความสำคัญกับการดูแลเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้น้ำหนักกับการบริโภคในประเทศทดแทนการส่งออกและการลงทุนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม อัตราการขยายตัวที่ชะลอลงดังกล่าวยังคงอยู่ในกรอบเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจของทางการซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 6.5-7.0 โดยผลจากนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจดังกล่าว ผนวกกับอุปสงค์ต่างประเทศโดยรวมที่ยังอ่อนแอ ทั้งจากภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้าและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าของโลก ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของจีนในปีนี้หดตัว นอกจากนี้ นโยบายภาครัฐที่มุ่งลดกำลังการผลิตส่วนเกิน (Overcapacity) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมหนักยังทำให้การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมชะลอตัวลงด้วย ขณะเดียวกันภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการเข้ามาดูแลความสมดุลระหว่างการขยายตัวและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ โดยลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและออกมาตรการสนับสนุนการลดปริมาณที่อยู่อาศัยค้างค้ำ สำหรับการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวได้และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจีนในปีนี้

นอกจากนี้ ในปี 2559 เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของจีนเป็นประเด็นที่หลายฝ่ายกังวล ซึ่งทางการจีนได้ออกมาตรการบรรเทาความเสี่ยงในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ 1) มาตรการดูแลหนี้ภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูงและการผิวนัดชำระหนี้ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง 2) มาตรการดูแลการเก็งกำไรในภาคอสังหาริมทรัพย์ในเมืองใหญ่ 3) มาตรการควบคุมการไหลออกของเงินทุนต่างชาติโดยเฉพาะในช่วงที่มีการคาดการณ์การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลให้ค่าเงินหยวนอ่อนค่าเร็ว และ 4) มาตรการดูแลความผันผวนของตลาดหุ้น

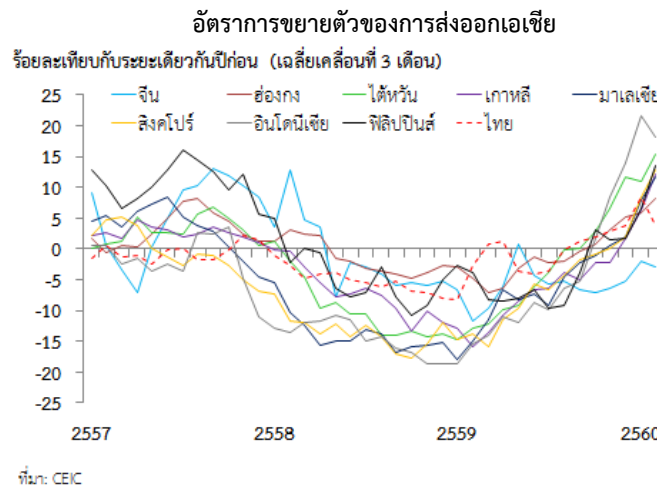
แหล่งที่มาของการขยายตัวเศรษฐกิจจีน

เศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียไม่รวมจีนขยายตัวในอัตราใกล้เคียงกับปีก่อนที่ร้อยละ 3.5 จากแรงส่งในภาคการส่งออกโดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าโภคภัณฑ์ที่กลับมาฟื้นตัวต่อเนื่องในช่วงครึ่งปีหลังตามปัจจัยด้านวัฏจักรเทคโนโลยีและการฟื้นตัวของอุปสงค์โลก แม้ว่า การค้าในภูมิภาคยังคงมีปัจจัยฉุดรั้งจากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างการค้าโลกโดยเฉพาะจีนที่พึ่งพาสินค้านำเข้าลดลง (บทความในรอบ 1: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าโลก) การส่งออกที่ฟื้นตัวได้เริ่มส่งผลบวกไปยังการลงทุนและการจ้างงานบ้างในบางเศรษฐกิจ อาทิ ได้เห็นที่พึ่งพาการส่งออกสูง ขณะที่การบริโภคยังขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายการคลังและการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้นซึ่งช่วยสนับสนุนการใช้ภายในประเทศ

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและจีนในปี 2560 คาดว่า จะขยายตัวดีขึ้นจากปี 2559 ตามการฟื้นตัวของภาคการส่งออกในภูมิภาคเอเชียเป็นสำคัญ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลต่อเนื่องมายังอุปสงค์ในประเทศชัดเจนขึ้น ด้วย ประกอบกับนโยบายการเงินและการคลังของภาครัฐจะยังคงเป็นปัจจัยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเอเชียอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจจีนยังโน้มชะลอตามนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการลงทุนในอุตสาหกรรมหนักและการชะลอตัวของยอดค้าปลีกตามผลกระทบจากการปรับขึ้นภาษีรถยนต์เมื่อต้นปี 2560 ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อความต่อเนื่องของ

การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียด้วย ทั้งนี้ ยังต้องติดตามแนวโน้มภาคการส่งออกที่เริ่มฟื้นตัวต่อไป

โดยภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าทั้งในประเทศหลักและภูมิภาคเอเชียมีแนวโน้มฟื้นตัว โดยมีแรงส่งจากการขยายตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ชัดเจนขึ้น และการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอื่นๆ ที่มีทิศทางสอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม ในระยะถัดไป ความเสี่ยงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าโดยรวมเพิ่มขึ้นจากปัจจัยสำคัญที่ต้องติดตาม ดังนี้

- (1) การคาดการณ์การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐฯ
- (2) นโยบายการค้าระหว่างประเทศของประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนใหม่ ที่อาจเป็นความเสี่ยงต่อการส่งออกและการลงทุนโดยตรงในประเทศต่างๆ
- (3) ความสามารถของทางการเงินในการรักษาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพในประเทศในช่วงของการปฏิรูปเศรษฐกิจ
- (4) ปัญหาภาคธนาคารที่อ่อนแอในยุโรป โดยเฉพาะธนาคารในอิตาลีที่ประสบปัญหาความไม่เพียงพอของเงินกองทุน และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ที่อยู่ในระดับสูง
- (5) ความไม่แน่นอนทางการเมืองในหลายประเทศ โดยเฉพาะฝรั่งเศสและเยอรมนีที่จะมีการเลือกตั้งในปี 2560 และความไม่แน่นอนของข้อตกลงทางการค้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปหลัง Brexit
- (6) ความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical Risks) อาทิ เหตุการณ์ก่อการร้ายและสถานการณ์ผู้อพยพข้ามแดนในหลายประเทศอาจเพิ่มความขัดแย้งทางการเมือง

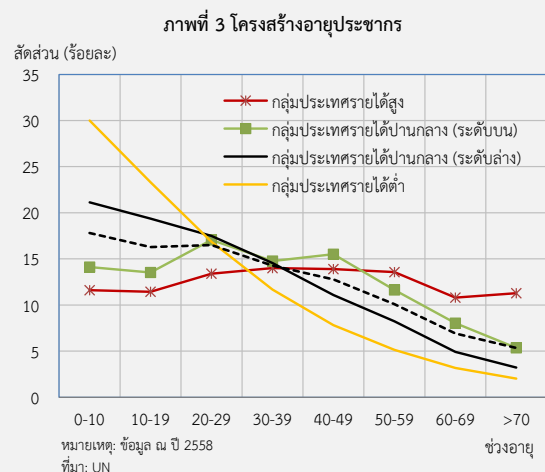
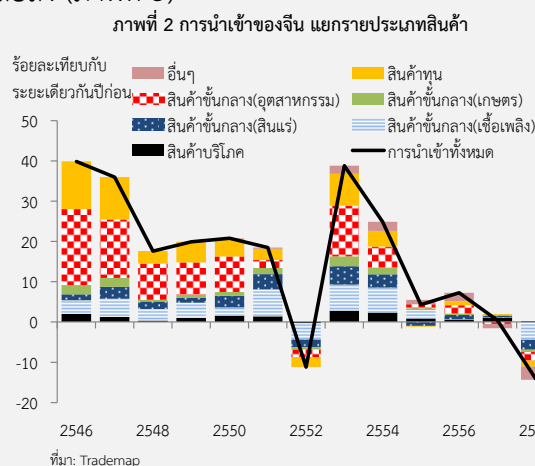
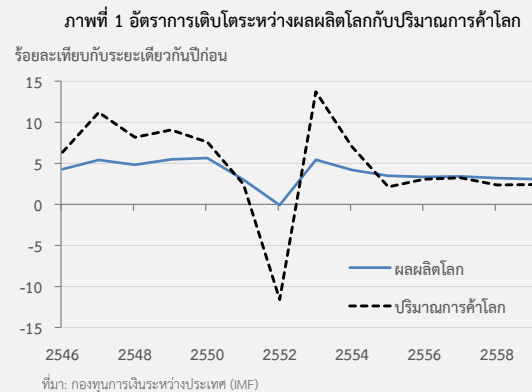
ปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลให้ตลาดเงินและตลาดทุนในหลายประเทศมีความผันผวนมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่เสถียรภาพเศรษฐกิจยังมีความเปราะบาง และมีนักลงทุนต่างชาติถือครองหลักทรัพย์ในสัดส่วนสูง อาทิ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเกาหลีใต้ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อความต่อเนื่องของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป นอกจากนี้ เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีความเสี่ยงจากการแข็งค่าขึ้นของเงินเยน ซึ่งเป็นผลจากความผันผวนในตลาดการเงินโลก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าโลก

นับตั้งแต่หลังวิกฤตการณ์เศรษฐกิจในช่วงปี 2551 เป็นต้นมา ปริมาณการค้าของโลกขยายตัวชะลอลง ซึ่งเป็นผลจากทั้ง 1) ปัจจัยเชิงวัฏจักร ได้แก่ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ที่เป็นตลาดส่งออกสำคัญของหลายประเทศ 2) ปัจจัยเชิงโครงสร้าง ได้แก่โครงสร้างการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ **ความสัมพันธ์ระหว่างการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกลดลงเมื่อเทียบกับในอดีต** (ภาพที่ 1) โดยการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างการค้าโลกนี้เกิดขึ้นจากหลายปัจจัยทั้งที่มาจากกลไกตลาดและนโยบายของภาครัฐ ดังนี้

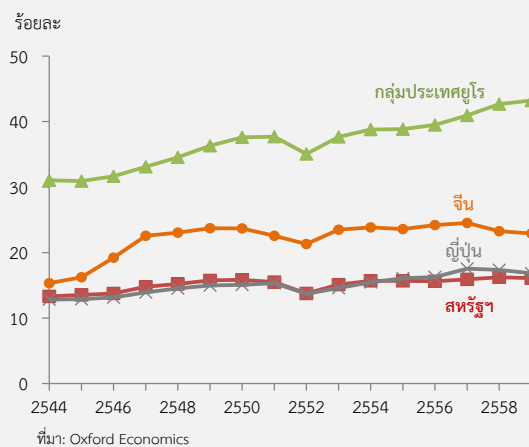
1) บริบทใหม่ของเศรษฐกิจโลก (New Normal) กล่าวคืออัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในหลายประเทศมีแนวโน้มต่ำกว่าในอดีต จากทั้ง (1) **ประเทศเศรษฐกิจหลักที่ประสบปัญหาวิกฤตการเงิน**

โลกเมื่อปี 2551 ซึ่งวิกฤตการณ์ดังกล่าวได้นำมาสู่การปิดกิจการของหลายบริษัท อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น แรงงานบางส่วนอยู่ในภาวะว่างงานเป็นเวลานาน และบางส่วนเปลี่ยนงานใหม่ไปยังธุรกิจที่ตนเองอาจไม่ชำนาญมากนัก ทำให้ผลผลิตภาพการผลิตโดยรวมลดลง นอกจากนี้ หลายประเทศยังมีภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูง ทั้งในส่วนของภาครัฐทำให้การใช้นโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านนโยบายการคลังมีข้อจำกัด และในส่วนของภาคเอกชนที่ภาระหนี้ดังกล่าวเป็นข้อจำกัดด้านการสะสมทุน ซึ่งการลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอลงย่อมส่งผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศเหล่านี้ในระยะยาว (2) **ประเทศจีนที่มีนโยบายปฏิรูปโครงสร้างระบบเศรษฐกิจ** โดยรัฐบาลได้ปรับสมดุลทางเศรษฐกิจใหม่จากเดิมที่เน้นการเติบโตมาให้ความสำคัญกับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมากขึ้น ลดการพึ่งพิงการส่งออกและการลงทุนโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมหนักที่มีอุปทานส่วนเกิน เน้นการบริโภคในประเทศและการลงทุนที่มีคุณภาพ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และบริการที่มีมูลค่าเพิ่ม ส่งผลให้เศรษฐกิจจีนมีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าในอดีต นอกจากนี้ แรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ของจีนทั้งการบริโภคและภาคบริการยังพึ่งพิงการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางน้อยกว่าการส่งออกและการลงทุน ทำให้ปริมาณการนำเข้าของจีนมีแนวโน้มชะลอลงด้วย (ภาพที่ 2) (3) **หลายประเทศประสบปัญหาประชากรสูงอายุรุนแรงขึ้น** โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศรายได้ปานกลางระดับบน ส่งผลให้แรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่มาจากปัจจัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงและอุปสงค์โดยรวมของประเทศเหล่านี้ชะลอลง (ภาพที่ 3)

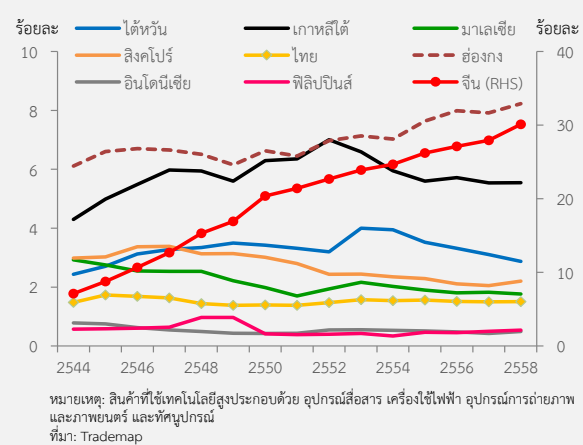

2) ห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chain: GVC) ที่เปลี่ยนแปลงไป GVC โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความเชื่อมโยงกันสูง โดยในอดีตจีนเปรียบเสมือนโรงงานของโลก ทำหน้าที่นำเข้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางเพื่อประกอบและส่งออกสินค้าสำเร็จรูปไปยังตลาดโลก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรับจ้างผลิตให้กับบริษัทข้ามชาติของประเทศพัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตาม นโยบายการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจของรัฐไปสู่การพัฒนาและการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีซับซ้อนหรือมีมูลค่าเพิ่มสูง (Move Up the Value Chain) ภายใต้แบรนด์ของจีนเองโดยมีคุณภาพใกล้เคียงกับแบรนด์ของบริษัทข้ามชาติแต่ในราคาที่ถูกลง รวมทั้งยกระดับความสามารถในการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีสูงในประเทศได้มากขึ้น ส่งผลให้ห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาคเอเชียลดลง สะท้อนจากสัดส่วนการนำเข้าสินค้าในกลุ่มสินค้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางต่อ GDP ของจีนที่มีแนวโน้มลดลง (ภาพที่ 4) ส่วนหนึ่งจากนโยบายดึงดูดการลงทุนจากบริษัทชั้นนำในต่างประเทศ ส่งผลให้กลุ่มเจ้าของแบรนด์สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ชั้นนำทั้งสหรัฐฯ ญี่ปุ่น เกาหลี และได้หวันต่างก็ย้ายฐานการผลิตสินค้าเข้าไปในจีน นอกจากนี้ การพัฒนาสินค้าอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะสมาร์ทโฟนของจีนทำให้จีนมีส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้นในระยะหลัง ส่งผลให้ประเทศที่สูญเสียความสามารถในการแข่งขันให้กับจีนมีแนวโน้มส่งออกได้ลดลง (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 4 สัดส่วนการนำเข้าต่อ GDP

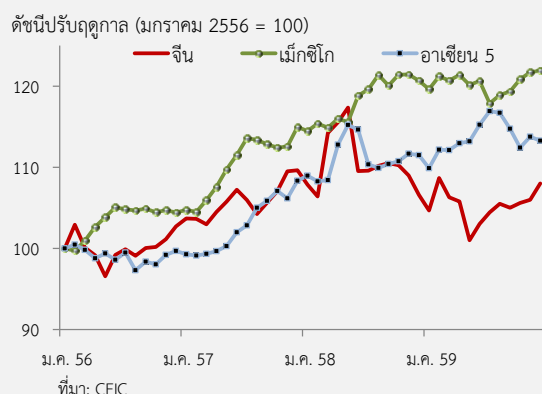

ภาพที่ 5 ส่วนแบ่งตลาดสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตสูงของโลก

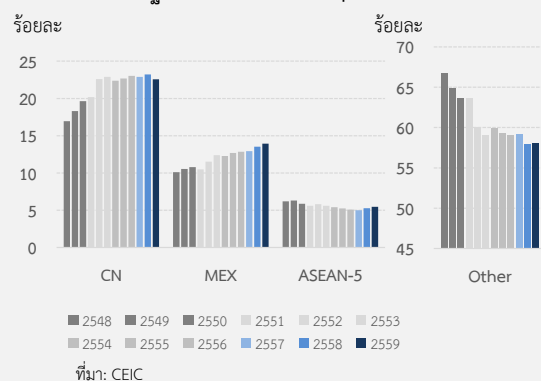

3) การย้ายฐานการผลิตกลับประเทศของบริษัทจากกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เนื่องจากความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิตในภูมิภาคเอเชียลดลงตามแนวโน้มค่าจ้างแรงงานที่ปรับเพิ่มขึ้นหลังจากวิกฤติการเงินโลก รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้มีการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้บริษัทข้ามชาติในประเทศพัฒนาแล้วหลายรายย้ายฐานการผลิตกลับไปยังประเทศตนเองหรือประเทศใกล้เคียงที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า เช่น เม็กซิโก และยุโรปตะวันออก (ภาพที่ 6 และภาพที่ 7)

ภาพที่ 6 มูลค่าการนำเข้าสินค้าที่ไม่รวมหมวดเชื้อเพลิงของสหรัฐอเมริกาจากประเทศต่างๆ

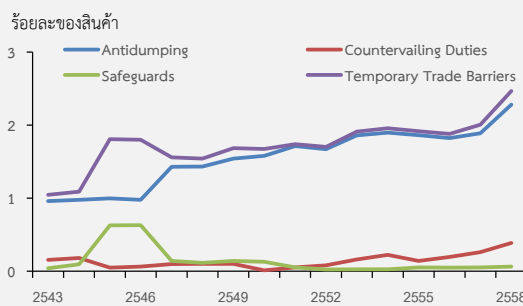

ภาพที่ 7 สัดส่วนการนำเข้าสินค้าที่ไม่รวมหมวดเชื้อเพลิงของสหรัฐอเมริกาจากประเทศต่างๆ ในปี 2548-2559

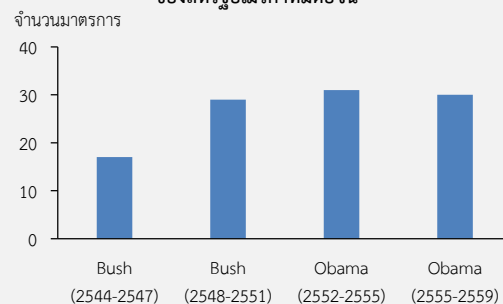
4) แนวโน้มการกีดกันทางการค้าที่เพิ่มขึ้น แม้ว่าในช่วงเกือบสองทศวรรษที่ผ่านมาหลายภูมิภาคมีการเจรจาข้อตกลงทางการค้าต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งทำลายกำแพงภาษี แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่าหลายประเทศกลับใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีใช้ภาษี (Non-tariff barriers: NTBs) เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วที่ประสบวิกฤตการณ์ทางการเงิน ทำให้ภาคอุตสาหกรรมอยู่ในภาวะซบเซาเป็นเวลานาน และนำมาซึ่งปัญหาการว่างงาน ภาครัฐบาลในหลายประเทศจึงหันมาช่วยเหลือภาคการผลิตที่อ่อนแอและดูแลแรงงานในประเทศ นำไปสู่แนวโน้มการใช้มาตรการปกป้องเศรษฐกิจภายในประเทศมากขึ้น สะท้อนจากจำนวนมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีใช้ภาษีที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา (ภาพที่ 8 และภาพที่ 9) นอกจากนี้ ในระยะข้างหน้ายังมีแนวโน้มการกีดกันทางการค้าเพิ่มขึ้นจากนโยบาย “America First” ของประธานาธิบดีใหม่ของสหรัฐฯ ที่อาจทำให้ปริมาณการค้าโลกชะลอลงเพิ่มเติมอีกด้วย

ภาพที่ 8 การใช้มาตรการที่มีใช้ภาษีเพื่อกีดกันทางการค้าของโลก

ที่มา: IMF World Economic Outlook October 2016

ภาพที่ 9 การดำเนินมาตรการที่มีใช้ภาษีเพื่อกีดกันทางการค้าของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อจีน

ที่มา: IMF World Economic Outlook October 2016

โดยสรุป แม้ในช่วงครึ่งหลังของปี 2559 ปริมาณการส่งออกของหลายประเทศโดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียมีสัญญาณการฟื้นตัวชัดเจนขึ้นและมีแนวโน้มต่อเนื่องในปี 2560 แต่ปัญหาโครงสร้างการค้าโลกที่ยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในระยะข้างหน้าทำให้ปริมาณการค้าโลกและปริมาณการส่งออกของหลายประเทศอาจไม่กลับไปขยายตัวสูงเท่ากับในอดีต โดยเฉพาะมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเป็นความเสี่ยงที่ไทยและหลายประเทศให้ความสำคัญ จำเป็นต้องติดตามและหามาตรการรับมือกับผลกระทบในระยะข้างหน้า

2. ภาคการค้าต่างประเทศ และดุลการชำระเงิน

2.1 การส่งออกและนำเข้าสินค้า

การส่งออกสินค้า

มูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยทรงตัวเป็นปีแรกหลังจากหดตัวต่อเนื่องมา 3 ปี โดยปริมาณสินค้าส่งออกบางสินค้ามีทิศทางปรับตัวขึ้น ขณะที่ปัจจัยถ่วงยังมาจากเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่ฟื้นตัวอย่างช้าๆ และปัญหาเชิงโครงสร้างที่ยังมีอยู่

มูลค่าการส่งออกสินค้าในปี 2559 ทรงตัวเป็นปีแรกหลังจากหดตัวต่อเนื่องมา 3 ปี โดยปริมาณการส่งออกขยายตัวร้อยละ 0.4 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากปริมาณการส่งออกทองคำที่ขยายตัวสูงในปี (หากไม่รวมทองคำ ปริมาณการส่งออกหดตัวร้อยละ 1.3) เนื่องจากความต้องการลงทุนในสินทรัพย์ปลอดภัย (Safe Haven) เพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปีจากความไม่แน่นอนของการดำเนินนโยบายการเงินของกลุ่มประเทศหลักและผลประชาติของสหราชอาณาจักร (Brexit) และอีกส่วนหนึ่งมาจากปริมาณการส่งออกในบางสินค้ามีทิศทางปรับตัวขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี สอดคล้องกับการขยายกำลังการผลิตเพื่อรองรับการย้ายฐานการผลิตและการขยายตลาด ได้แก่ (1) แผงกำเนิดไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) และยางล้อจาก

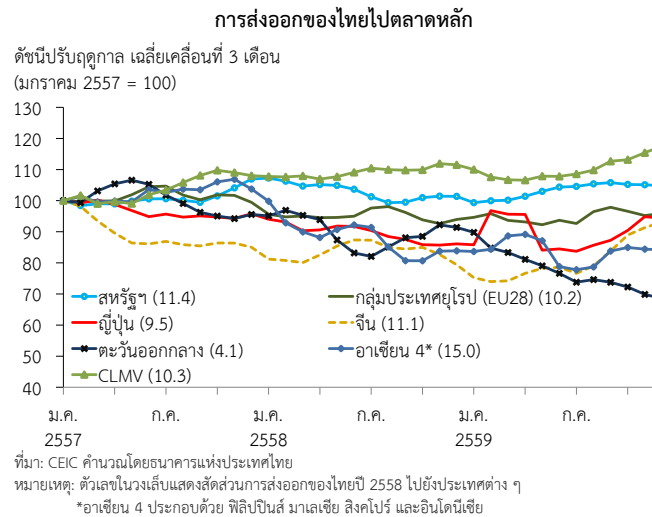
นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาตั้งฐานการผลิตในไทย (2) ยานยนต์และชิ้นส่วนซึ่งผู้ประกอบการขยายกำลังการผลิตรถยนต์เพื่อรองรับความต้องการในตลาดจีนและออสเตรเลียที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งเครื่องยนต์เพื่อรองรับอุปสงค์จากแอฟริกาใต้ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ที่เพิ่มขึ้น (3) เครื่องปรับอากาศที่ผู้ประกอบการขยายกำลังการผลิตเพื่อรองรับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นในตลาดยุโรปและอาเซียนจากอากาศที่ร้อนกว่าปกติและภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ขยายตัวดีในบางประเทศ และ (4) การฟื้นตัวของอุปสงค์สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลกตามกระแส Internet of Things ที่ทำให้การส่งออกของประเทศในภูมิภาคเอเชียฟื้นตัวเช่นกัน นอกจากนี้ ปริมาณการส่งออกสินค้าประมงขยายตัวตามการส่งออกกุ้งที่อุปทานปรับตัวขึ้นหลังจากปัญหาโรคระบาดคลี่คลาย ประกอบกับคู่แข่งของไทยประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบจากโรคระบาดในกุ้ง

อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าส่งออกยังหดตัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 สอดคล้องกับราคาน้ำมันดิบและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลก ส่งผลให้การส่งออกสินค้ากลุ่มที่ราคาเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ปิโตรเคมี และยางพารา (สัดส่วนร้อยละ 14.5 ของมูลค่าการส่งออกรวม) ยังหดตัว นอกจากนี้ ราคาส่งออกมันสำปะหลังปรับตัวลดลงจากปีก่อนเนื่องจากอุปสงค์มันสำปะหลังจากจีนชะลอตัวต่อเนื่องหลังจากรัฐบาลจีนปรับเปลี่ยนนโยบายมาสนับสนุนการผลิตเอทานอลจากข้าวโพดในประเทศ แทนมันสำปะหลัง

นอกจากนี้ ภาคการส่งออกไทยยังคงถูกฉุดรั้งจากปัญหาเชิงโครงสร้าง ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าโลก โดยเฉพาะผลจากการปฏิรูปเศรษฐกิจจีนที่หันมายกระดับการผลิตในประเทศโดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อนมากขึ้นทำให้เกิดการลดการพึ่งพาการนำเข้า ส่งผลให้อุปสงค์จากจีนลดลงในบางสินค้า อาทิ ปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และปัจจัยเชิงโครงสร้างเฉพาะของไทย อาทิ ข้อจำกัดในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตตามระบอบการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปจากคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) ไปสู่สมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตมากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (HDD) ชะลอตัวตามแนวโน้มอุปสงค์โลกที่ลดลงต่อเนื่อง รวมทั้งข้อจำกัดด้านปริมาณ คุณภาพ และราคาของแรงงานไทย และการที่ไทยถูกตัดสิทธิ์ GSP ในตลาดยุโรป ทำให้มีการย้ายฐานการผลิตสินค้าที่ใช้แรงงานเข้มข้น เช่น เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกสินค้าดังกล่าวหดตัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 3

ด้านตลาดส่งออกพบว่า มูลค่าการส่งออกของไทยฟื้นตัวในหลายตลาด โดยมีเพียงการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศตะวันออกกลางที่ยังคงหดตัวสูงตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ขณะที่การส่งออกไป G3 ขยายตัวสอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศดังกล่าว นอกจากนี้ การส่งออกไปยัง

ตลาดออสเตอร์เลียขยายตัวสูงตามการส่งออกรถยนต์ สำหรับการส่งออกไปจีนหดตัวในอัตราที่ลดลงตามการส่งออกทัศนูปกรณ์ รถยนต์ และผลิตภัณฑ์ยาง

ที่ขยายตัวสูงสอดคล้องกับการผลิตโทรศัพท์มือถือและรถยนต์ และภาคอสังหาริมทรัพย์ในจีนที่ปรับตัวขึ้น

ในปี 2560 คาดว่ามูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวได้ ทั้งจากปัจจัยด้านราคาที่มีทิศทางปรับเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ และจากปริมาณการส่งออกที่ฟื้นตัวตามภาวะเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการฟื้นตัวของการลงทุนในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก ซึ่งน่าจะส่งผลให้อุปสงค์ในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าปรับเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การส่งออกไทยยังมีความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่กล่าวมาข้างต้นและความไม่แน่นอนของนโยบายการค้าของสหรัฐฯ ซึ่งอาจกระทบต่อความต้องการนำเข้าสินค้าจากไทยในระยะต่อไป

มูลค่าการส่งออกจำแนกตามสินค้า (ในรูปดอลลาร์ สรอ.)

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากรายยะเดียวกันปีก่อน (%YoY)	สัดส่วน 2559	2558	2559 ^P	2559 ^P			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3 ^P	ไตรมาส 4 ^P
สินค้าอุตสาหกรรม	87.2	-5.5	-1.3	-2.7	-5.8	0.9	2.6
ยานยนต์	15.5	2.5	3.0	-1.5	6.3	5.7	1.9
อิเล็กทรอนิกส์	14.5	-3.7	-2.8	-5.5	-7.6	0.7	0.8
เคมีภัณฑ์ ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	10.7	-21.0	-12.3	-18.9	-19.9	-12.0	3.1
เกษตรแปรรูป	12.0	-5.4	0.5	0.9	-1.5	0.6	1.9
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5.8	-2.1	3.6	-2.7	5.5	8.5	3.4
ผลิตภัณฑ์โลหะ	4.3	-4.1	-0.2	-10.8	-1.8	9.6	2.2
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3.1	-8.2	-5.5	-6.6	-6.0	-5.3	-3.8
ทัศนูปกรณ์	1.5	29.5	2.9	5.6	2.3	6.5	-1.4
สินค้าเกษตร	7.0	-10.7	-6.3	-7.8	-11.7	-11.9	6.2
ยางพารา	2.1	-16.0	-12.1	-22.2	-8.4	-27.3	15.0
ข้าว	2.0	-15.2	-4.6	11.8	-13.2	-12.5	-4.9
มันสำปะหลัง	1.0	-0.7	-19.3	-17.1	-37.0	-11.3	-4.0
สินค้าประมง	1.0	-17.2	15.2	3.3	18.6	22.6	16.2
สินค้าอื่นๆ	3.6	22.2	75.5	193.5	82.9	17.5	33.4
รวมสินค้าส่งออก	100.0	-5.6	0.0	-1.5	-2.5	0.4	3.6
รวมสินค้าส่งออก (ไม่รวมทองคำ)		-6.1	-1.6	-5.2	-4.3	-0.1	3.1

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

การนำเข้าสินค้า

มูลค่าการนำเข้าสินค้าหดตัวตามราคาน้ำมันดิบที่ยังต่ำกว่าปีก่อนหน้าและปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าทุนที่อยู่ในระดับต่ำ ขณะที่การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคขยายตัวได้เล็กน้อย

มูลค่าการนำเข้าสินค้าในปี 2559 หดตัวในหลายหมวดสินค้า โดยการนำเข้าหมวดวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางหดตัวตามการนำเข้าเชื้อเพลิงผลิตภัณฑ์โลหะ และเคมีภัณฑ์ที่ราคาหดตัวตามราคาน้ำมันดิบและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลก นอกจากนี้ การนำเข้าชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ลดลงตามการส่งออกสินค้าดังกล่าวที่หดตัว ขณะที่สินค้าทุนที่ไม่รวมหมวดเครื่องบินหดตัวตามการนำเข้าเครื่องจักรและอุปกรณ์จากภาวะการลงทุนภาคเอกชนโดยรวมที่ยังอยู่ในระดับต่ำ สำหรับมูลค่าการนำเข้าทองคำลดลงจากปีก่อนหน้าตามความต้องการซื้อทองคำในประเทศที่ลดลงหลังราคาทองคำในตลาดโลกมีทิศทางปรับเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี การนำเข้ากลับมาขยายตัวได้ในบางหมวด เช่น สินค้าอุปโภค ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นการนำเข้าปลาทูน่าที่ส่วนใหญ่จะนำไปใช้สำหรับการแปรรูปเป็นปลากระป๋องเพื่อส่งออก แต่หากไม่รวมผลของปลาทูน่าแล้ว การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคยังคงขยายตัวตามการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวต่อเนื่องและจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ขยายตัวดี

มูลค่าการนำเข้าจำแนกตามสินค้า (ในรูปดอลลาร์ สหรัฐ.)

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากระยะเดียวกันปีก่อน (%YoY)	สัดส่วน 2559	2558	2559 ^p	2559 ^p			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3 ^p	ไตรมาส 4 ^p
วัตถุดิบและสินค้าชั้นกลาง	52.7	-17.6	-7.6	-19.1	-12.9	-4.7	9.2
วัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง	40.6	-6.8	-2.7	-12.3	-4.9	-0.5	8.4
เชื้อเพลิง	12.1	-37.4	-20.9	-38.2	-31.7	-16.6	11.7
สินค้าทุน	26.6	-3.5	-2.5	-0.5	-10.6	2.2	-1.1
สินค้าอุปโภคบริโภค	10.9	1.5	5.8	2.7	5.5	8.0	7.1
สินค้าไม่คงทน	6.9	-0.3	6.2	-2.2	7.0	11.6	8.7
สินค้าคงทน	4.0	4.8	5.3	11.8	3.0	2.0	4.4
สินค้านำเข้าอื่นๆ	9.8	1.1	3.0	-15.0	17.0	0.6	13.1
ยานยนต์และชิ้นส่วน	5.2	-4.2	8.1	-1.7	15.9	10.8	8.7
รวมสินค้านำเข้า	100.0	-10.6	-4.7	-14.7	-7.8	-2.4	6.7
รวมสินค้านำเข้า (ไม่รวมทองคำ)		-11.2	-4.3	-12.9	-8.3	-1.5	6.5

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับแนวโน้มในปี 2560 มูลค่าการนำเข้าสินค้าคาดว่าจะขยายตัวตามราคาน้ำมันดิบที่ปรับสูงขึ้น และปริมาณการนำเข้าที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการส่งออกและอุปสงค์ในประเทศที่ปรับดีขึ้น

2.2 การส่งออกและนำเข้าบริการ

การส่งออกบริการขยายตัวสูงจากรายรับภาคการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ขณะที่การนำเข้าบริการหดตัวจากรายจ่ายค่าขนส่งสินค้าที่หดตัวตามมูลค่าการนำเข้าสินค้า

นักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2559 มีจำนวน 32.6 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 8.9 จากปีก่อนหน้า โดยเป็นการขยายตัวต่อเนื่องในช่วงก่อนจะมีการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายในช่วงไตรมาสที่ 4 โดยนักท่องเที่ยวจีน (สัดส่วนร้อยละ 26.9 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด) ขยายตัวร้อยละ 10.3 ตามกระแสความนิยมท่องเที่ยวไทยและการใช้กลยุทธ์ด้านราคาเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มทัวร์ ด้านนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ (สัดส่วนร้อยละ 73.1 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด) ขยายตัวร้อยละ 8.4 ทั้งนักท่องเที่ยวอาเซียน โดยเฉพาะกลุ่ม CLMV ที่มีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจและนักท่องเที่ยวยุโรปที่ฟื้นตัว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวรัสเซียที่กลับมาขยายตัวหลังจากหดตัวต่อเนื่องมา 2 ปี จากเศรษฐกิจที่ปรับดีขึ้นตามราคาน้ำมันดิบและการแข็งค่าของเงินรูเบิล นอกจากนี้ ภาคการท่องเที่ยวไทยยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของสายการบินต้นทุนต่ำและการเปิดเส้นทางบินใหม่จากประเทศต่างๆ มายังไทย พร้อมทั้งการขยายศักยภาพการรองรับผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองและภูเก็ต

อย่างไรก็ตาม ในช่วงไตรมาสที่ 4 รายรับจากการท่องเที่ยวชะลอลงจากปัจจัยชั่วคราว ตามการหดตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่ได้รับผลกระทบจากการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมาย ทำให้ผู้ประกอบการทัวร์ไทยชะลอการรับลูกค้ากลุ่มทัวร์จีน และการขึ้นค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival)¹ เป็นการชั่วคราว ประกอบกับมีการแข่งขันด้านราคาและการลดค่าธรรมเนียมวีซ่าของประเทศคู่แข่ง นอกจากนี้ ภาคการท่องเที่ยวไทยยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยชั่วคราวจากการลดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงไว้อาลัยตั้งแต่เดือนตุลาคม

¹ 18 ส.ค. 2559 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประกาศ เรื่อง การปรับอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราเมื่อเดินทางไปถึงประเทศจุดหมายปลายทาง (Visa on Arrival) สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเดินทางไปประเทศไทย โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ประกาศเพิ่มค่าธรรมเนียมตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยวใช้ได้ครั้งเดียว สำหรับการยื่นขอรับการตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง หรือ Visa on Arrival จาก 1,000 บาท เป็น 2,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 27 ก.ย. 2559 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ 22 พ.ย. 2559 ครม. มีมติเห็นชอบมาตรการลดค่าธรรมเนียม Visa on Arrival จาก 2,000 บาท เหลือ 1,000 บาท พร้อมทั้งยกเว้นค่าธรรมเนียมการขอ Visa ณ ประเทศต้นทางให้กับนักท่องเที่ยวจำนวน 19 ประเทศ เป็นระยะเวลา 3 เดือน (ธ.ค. 2559 - ก.พ. 2560) และเมื่อวันที่ 7 ก.พ. 2560 ครม. มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการใช้นโยบายดังกล่าวเพิ่มอีก 6 เดือน (มี.ค. 2560 - ส.ค. 2560) และให้ครอบคลุม 21 ประเทศ

ตารางแสดงจำนวนและรายรับนักท่องเที่ยวปี 2559

ตลาด	จำนวน (ล้านคน)	%YoY	รายรับ (ล้านบาท)	%YoY
จีน	8.8	10.3	438,782	15.2
อาเซียน	8.7	9.3	254,427	12.7
ยุโรป	6.2	9.6	460,154	13.3
ทวีปอเมริกา	1.4	13.8	102,164	18.4
ตะวันออกกลาง	0.7	13.5	54,447	15.6
อื่นๆ	6.8	4.7	331,295	6.5
รวม	32.6	8.9	1,641,268	12.6

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

ในปี 2560 คาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะยังขยายตัวต่อเนื่อง แต่ในอัตราที่ชะลอลงบ้าง จากการปรับตัวของผู้ประกอบการไทยในกลุ่มที่เน้นลูกค้ากลุ่มทัวร์จีนเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม มาตรการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายคาดว่าจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และรายรับนักท่องเที่ยวในระยะยาว สำหรับนักท่องเที่ยวอิสระ (Free Independent Tourist: FIT) ทั้งจากจีนและกลุ่มอื่นๆ คาดว่า还将ขยายตัวโดยเฉพาะกลุ่ม CLMV ที่ภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างกัน อาทิ การลงนามความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดน และการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวและพัฒนาการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมร่วมกัน

2.3 ดุลการชำระเงิน

ดุลการชำระเงินเกินดุลสูงจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัด ตามมูลค่าการนำเข้าสินค้าที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุลสุทธิจากการออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างต่อเนื่องของนักลงทุนไทย

ดุลบัญชีเดินสะพัด

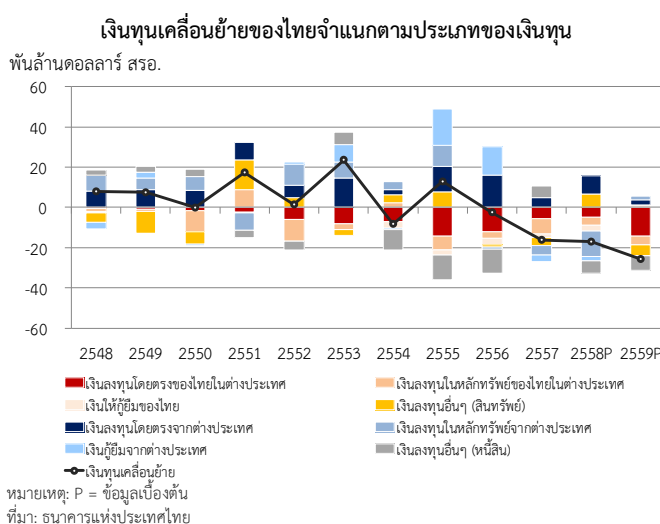
ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2559 เกินดุลสูงถึง 46.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ 11.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สูงขึ้นจากปีก่อนหน้าที่เกินดุล 32.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นผลจากมูลค่าการนำเข้าสินค้าที่อยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะในหมวดเชื้อเพลิงตามราคาน้ำมันดิบ ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุลสูง ในขณะที่ดุลบริการ รายได้ และเงินโอนเกินดุลสูงจากรายรับภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดีตามจำนวนนักท่องเที่ยวและรายจ่ายภาคบริการที่หดตัวตามรายจ่ายค่าขนส่งสินค้า

ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายและดุลการชำระเงิน

ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายในปี 2559 ขาดดุลหรือไหลออกสุทธิ 25.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับปีก่อนที่ขาดดุล 17.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจาก (1) การออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศอย่างต่อเนื่องของนักลงทุนไทย (Thai Direct Investment: TDI) โดยเฉพาะจากธุรกิจบริการทางการเงิน การผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ และธุรกิจขายส่งสินค้า และ (2) การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ของนักลงทุนไทย รวมทั้งการลงทุนอื่นๆ (Other Investments) โดยเฉพาะการนำเงินออกไปฝากในต่างประเทศของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (Foreign Investment Fund: FIF) ขณะที่เงินลงทุนในหลักทรัพย์ไทยจากต่างประเทศกลับมาเป็นเกินดุลสุทธิในปีนี้อาจสอดคล้องกับภูมิภาคจากการที่ธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) เลื่อนการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นช่วงปลายปี และประเทศเศรษฐกิจหลักอื่นๆ ยังดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย

สำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ลดลงกว่าร้อยละ 70 จากปีก่อนหน้า จากการที่นักลงทุนไทยเข้าซื้อธุรกิจค้าปลีกในไทยจากนักลงทุนต่างชาติเป็นสำคัญ หากไม่นับรวมธุรกรรมนี้ เงินลงทุน FDI ลดลงไม่มากนัก โดยเงินลงทุนยังไหลเข้าต่อเนื่องในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร และการโทรคมนาคม จากนักลงทุนสัญชาติสิงคโปร์ ฮ่องกง และญี่ปุ่น

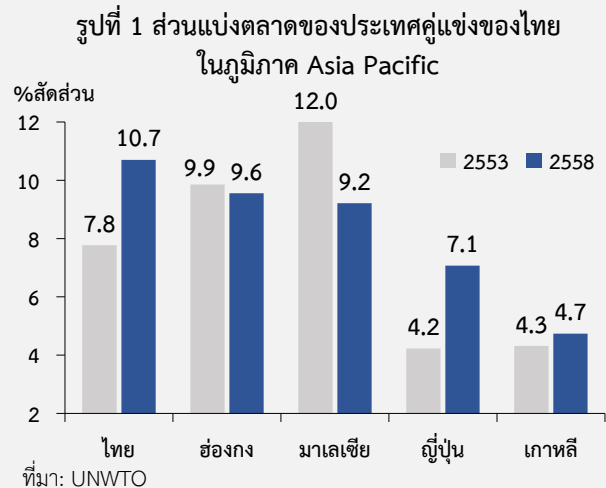
โดยรวม ดุลการชำระเงินเกินดุล 12.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่เกินดุล 5.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ดุลการชำระเงิน						
(หน่วย: ล้านดอลลาร์ สรอ.)	2558 ^P	2559 ^P	2559 ^P			
			ไตรมาส 1 ^P	ไตรมาส 2 ^P	ไตรมาส 3 ^P	ไตรมาส 4 ^P
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	214,089	214,112	52,737	51,872	54,907	54,596
Δ% YoY	-5.6	0.0	-1.5	-2.5	0.4	3.6
สินค้าเข้า เอฟ.โอ.บี.	187,248	178,359	40,898	43,565	45,934	47,963
Δ% YoY	-10.6	-4.7	-14.7	-7.8	-2.4	6.7
ดุลการค้า	26,841	35,752	11,839	8,307	8,973	6,633
ดุลการค้า หักทองคำ	30,217	34,463	10,173	7,522	8,459	8,308
ดุลบริการ รายได้ และเงินโอน	5,308	11,075	6,013	84	1,917	3,062
ดุลบัญชีเดินสะพัด	32,149	46,828	17,852	8,391	10,890	9,695
ดุลบัญชีเดินสะพัด หักทองคำ	35,525	45,538	16,186	7,606	10,376	11,370
ดุลบัญชีทุน	0	13	0	0	0	13
ดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย	-17,102	-25,735	-300	-3,062	-10,451	-11,923
สินทรัพย์	-5,357	-22,752	-3,110	-5,621	-8,216	-5,805
เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ	-4,991	-14,228	-4,391	-3,872	-2,929	-3,037
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของไทยในต่างประเทศ	-3,817	-4,361	-834	1,316	-2,784	-2,059
เงินให้กู้ยืมของไทย	-3,063	1,369	122	908	-124	463
เงินลงทุนอื่นๆ (สินทรัพย์)	6,514	-5,532	1,993	-3,973	-2,380	-1,172
หนี้สิน	-11,745	-2,983	2,810	2,559	-2,235	-6,117
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	9,004	2,553	2,022	1,696	-3,929	2,765
เงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ	-12,691	1,473	2,590	-419	5,373	-6,071
เงินกู้ยืมจากต่างประเทศ	-2,148	0	-742	2,707	-1,357	-609
เงินลงทุนอื่นๆ (หนี้สิน)	-5,909	-7,010	-1,059	-1,425	-2,322	-2,203
คลาดเคลื่อนสุทธิ	-9,189	-8,261	-3,779	-1,412	338	-3,408
ดุลการชำระเงินรวม	5,859	12,845	13,773	3,917	777	-5,624
หมายเหตุ: P=ข้อมูลเบื้องต้น						
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย						

ท่องเที่ยวไทย: ปรับโครงสร้างเพื่อความยั่งยืน

ที่ผ่านมาการส่งออกบริการการท่องเที่ยวเป็นเครื่องยนต์สำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในช่วงที่การส่งออกสินค้าและอุปสงค์ในประเทศยังซบเซา โดยภาคการท่องเที่ยวไทยยังขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจาก 15.9 ล้านคนในปี 2553 เป็น 32.6 ล้านคนในปี 2559 และมีมูลค่าการส่งออกบริการท่องเที่ยวรวม 50 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2559 หรือประมาณร้อยละ 12.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งอัตราการขยายตัวของไทยนั้นถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกมาก¹ สอดคล้องกับที่ไทยมีส่วนแบ่งตลาดของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในภูมิภาค Asia Pacific เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.8 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 10.7 ในปี 2558 (รูป 1) อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เกิดคำถามสำคัญว่าการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวในระดับสูงในระยะเวลานี้จะยั่งยืนและสามารถเป็นแรงขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจไทยในระยะยาวได้หรือไม่ และทิศทางการพัฒนาในระยะต่อไปควรจะดำเนินการอย่างไร

การวิเคราะห์ SWOT ของภาคการท่องเที่ยวไทย

จุดแข็ง (Strength)

1. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรม อาหาร และความคุ้มค่าด้านราคา ซึ่งเป็นจุดแข็งสำคัญที่ช่วยดึงดูดและสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ สะท้อนจากสัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เป็นกลุ่มที่กลับมาเยี่ยมเยือนซ้ำ (Revisit) ถึงร้อยละ 61² ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาไทยส่วนใหญ่สามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวด้วยตนเองแบบอิสระ (Free Independent Tourist: FIT) (รูป 2) ซึ่งนอกจากจะช่วยสร้างรายได้ให้กับประเทศได้สูงกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวแบบทัวร์แล้ว³ นักท่องเที่ยวกลุ่มอิสระยังมีลักษณะการท่องเที่ยวที่กระจายตัวเข้าไปในชุมชน ซึ่งช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ของภาคการท่องเที่ยวที่ดีกว่า อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าด้วย⁴

2. ความสามารถในการแข่งขันภาคการท่องเที่ยวไทย โดยเฉพาะในด้านการให้บริการและความได้เปรียบด้านทางด้านการตั้ง สะท้อนจากข้อมูลดัชนีวัดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index: TTCI)⁵ ที่จัดทำโดย World Economic Forum ที่ปรับดีขึ้นจากลำดับที่ 35 ของโลกในปี 2558 เป็นลำดับที่ 34 ในปี 2560 โดยไทยถือเป็นผู้นำในอาเซียนและยังได้รับการจัด

¹ อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติปี 2553-2558 เท่ากับร้อยละ 13.4 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราเฉลี่ยทั่วโลกที่ร้อยละ 4.5

² ผลสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวไตรมาสที่ 4 ปี 2559 จำนวน 350 ราย โดยสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

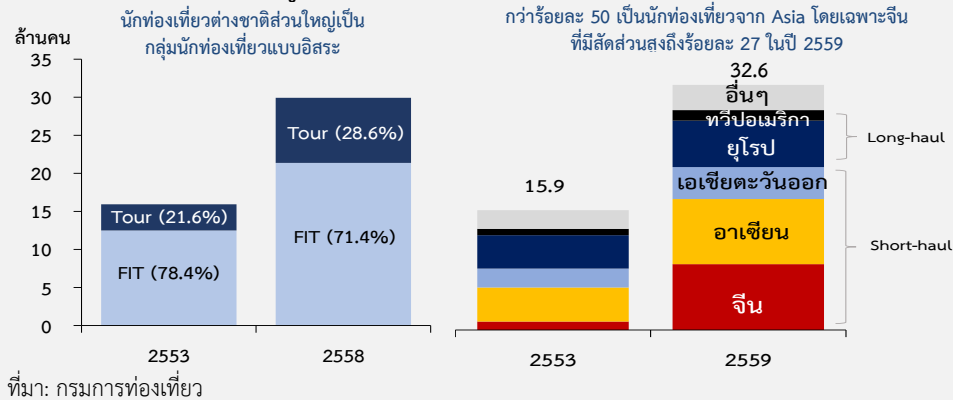
³ ผลสำรวจการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยกรมการท่องเที่ยว ในปี 2558 กลุ่มนักท่องเที่ยวแบบอิสระมีค่าใช้จ่าย 4,692 บาทต่อคนต่อวัน และมีระยะเวลาพัก 11 วัน ทำให้ค่าใช้จ่ายต่อทริปเท่ากับ 52,353 บาทต่อทริป ซึ่งสูงกว่าการใช้จ่ายของกลุ่มทัวร์ที่ 39,562 บาทต่อทริป

⁴ Making Tourism More Sustainable: A Guide for Policy Makers, World Tourism Organization 2548

⁵ Travel & Tourism Competitiveness Index ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว 2) นโยบายรัฐ 3) โครงสร้างพื้นฐาน และ 4) ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

อันดับที่ดีกว่าหลายประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ทั้งจากจุดแข็งในด้านการให้บริการ ทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงาน รวมถึงความได้เปรียบด้านที่ตั้งซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของการขนส่งทางอากาศ

รูปที่ 2 โครงสร้างนักท่องเที่ยวต่างชาติ

จุดอ่อน (Weakness)

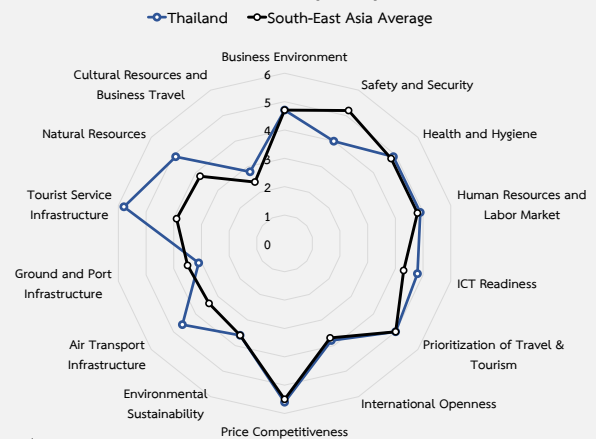
1. การจัดการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว (Safety and Security) โดยดัชนี TTCI (รูป 3) ของไทยถูกจัดอยู่อันดับรองสุดท้ายของอาเซียนจากความเสี่ยงด้านอาชญากรรมและความปลอดภัยในการเดินทาง

2. บริการขนส่งสาธารณะที่ยังล้าหลังประเทศคู่แข่ง (Ground and Port Infrastructure) โดยไทยมีจุดอ่อนทางด้านการขนส่งทางบกและทางน้ำจากผลประเมินของดัชนี TTCI สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวต่างชาติจัดทำโดยสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งรายงานว่าคุณภาพการให้บริการขนส่งสาธารณะเป็นปัจจัยเดียวที่นักท่องเที่ยวต่างชาติไม่พึงพอใจ

3. ความไม่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) จากการที่ไทยและประเทศในภูมิภาคยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ทำให้ดัชนี TTCI ด้านความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมอยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลก

4. การมุ่งเน้นการใช้กลยุทธ์ทางด้านราคามากกว่าคุณภาพ โดยเฉพาะในตลาดทัวร์จีนที่มีรูปแบบการทำธุรกิจแบบเครือข่ายเพื่อสร้างอำนาจผูกขาดและความได้เปรียบทางด้านราคาเพื่อดึงดูดลูกค้าจำนวนมาก ซึ่งแม้จะทำให้เกิดการเติบโตอย่างก้าวกระโดดในแง่จำนวนนักท่องเที่ยวแต่ในแง่กำไรของผู้ประกอบการกลับมีแนวโน้มลดลง⁶ ขณะที่การมุ่งเน้นกลยุทธ์ทางด้านคุณภาพด้วยการนำเสนอบริการที่มีคุณภาพจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากกว่าผ่านระดับราคาที่สูงขึ้น

รูปที่ 3 ดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยวไทย (TTCI) ปี 2560

ที่มา: Travel & Tourism Competitiveness Report 2017, WEF

⁶ ข้อมูลจากสมาคมไทยธุรกิจท่องเที่ยว (ATTA) ชี้ว่าช่วงที่ผู้ประกอบการทัวร์ในตลาดจีนสามารถทำกำไรสูงสุดคือช่วงที่นักท่องเที่ยวจีนมีจำนวนประมาณ 7-8 ล้านคนต่อปี ขณะที่การเติบโตเชิงปริมาณในระยะหลังทำให้รายได้ลดลงถึงขาดทุนจากระดับราคาที่อยู่ในระดับต่ำ

โอกาส (Opportunities)

1. **การพัฒนากิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ (New Activities & Destination)** ภาคการท่องเที่ยวไทยพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทะเล ภูเขา น้ำตก และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นสำคัญ ในขณะที่การลงทุนในแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ยังมีจำกัด ดังนั้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดมหกรรมอาหาร รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายของภาครัฐ (First S-curve และ New S-curve) เป็นต้น จะช่วยให้ไทยสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2. **การขยายตลาด (New Market)** การขยายฐานนักท่องเที่ยวต่างประเทศไปยังตลาดศักยภาพกลุ่มอื่นที่มีการใช้จ่ายสูงและระยะเวลาพักนาน เช่น ตลาดท่องเที่ยวมุสลิม นอกจากจะช่วยให้เพิ่มรายได้จากภาคการท่องเที่ยวแล้ว ยังช่วยลดความผันผวนด้านฤดูกาลของภาคการท่องเที่ยวได้จากการที่แต่ละประเทศมีเทศกาลวันหยุดแตกต่างกันไป โดยจะทำให้เกิดความต่อเนื่องทั้งในด้านการสร้างรายได้ การจ้างงาน และการลงทุน อีกทั้งยังช่วยลดระดับการพึ่งพาตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไปซึ่งถือเป็นความเสี่ยงในกรณีที่เกิด Shock ขึ้นกับนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าว อาทิ ในกรณีของกลุ่มนักท่องเที่ยวจีนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินมาตรการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมาย ทำให้รายรับภาคการท่องเที่ยวโดยรวมชะลอลงในช่วงครึ่งหลังของปี 2559 เนื่องจากนักท่องเที่ยวจีนมีสัดส่วนถึงประมาณ 1 ใน 3 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

3. **การเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มเดิม** เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของไทยเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวระยะใกล้ (Short-haul) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาการวางแผนล่วงหน้าสั้น การเพิ่มจำนวนประสิทธิภาพในการเดินทางท่องเที่ยวหรือการกระตุ้นให้เกิดการเที่ยวซ้ำจึงถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ไทยสามารถใช้เพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันที่การเดินทางระหว่างประเทศผ่านการขนส่งทางอากาศมีความสะดวกมากขึ้นและต้นทุนที่ลดลงมาก นอกจากนี้ การมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวระยะใกล้สูงยังถือเป็นโอกาสที่จะทำให้ภาคการท่องเที่ยวฟื้นเร็วกว่าในกรณีที่เกิดสถานการณ์อื่นใดต่างๆ ขึ้นด้วย

ภัยคุกคาม (Threat)

1. **การก่อการร้าย (Terrorism)** ในประเทศต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อบรรยากาศและความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวอาจยกเลิกแผนการเดินทางในทันที และส่งผลกระทบระยะยาวต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ตัดสินใจไม่วางแผนการเดินทางมาท่องเที่ยวไทย

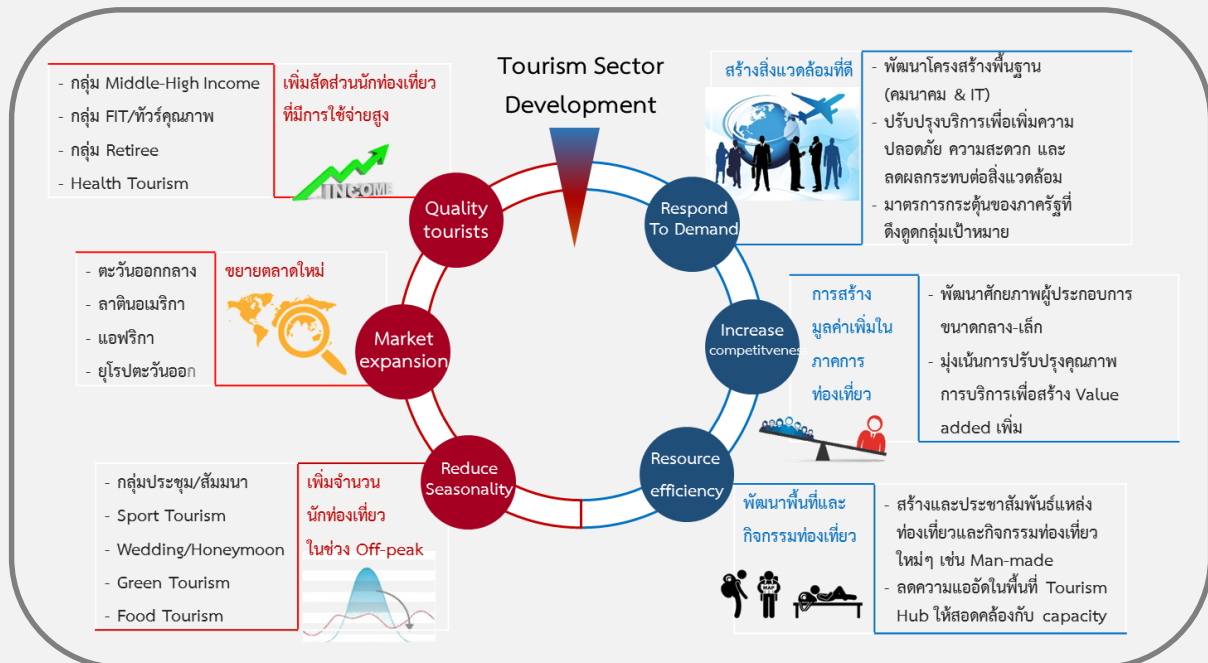
2. **การแข่งขันจากตลาดต่างประเทศ** ที่รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ทั้งการแข่งขันในด้านราคา การทำแผนการตลาดเพื่อแย่งส่วนแบ่งตลาด โดยเฉพาะมาตรการอำนวยความสะดวกด้านวีซ่า และสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งทำให้ไทยจำเป็นต้องมีการดำเนินนโยบายเชิงรุกและมีความยืดหยุ่นในการดำเนินมาตรการเพื่อให้การดึงดูดนักท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. **ปัญหาเศรษฐกิจและความผันผวนของค่าเงินของประเทศต้นทาง** โดยจะส่งผลผ่านรายได้ที่ลดลง (Income effect) และต้นทุนที่เพิ่มขึ้น (Cost effect) ซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวชะลอการเดินทางท่องเที่ยวซึ่งถือเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยออกไป

แนวทางการพัฒนาภาคการท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืน

ในระยะต่อไปเพื่อให้ภาคการท่องเที่ยวสามารถสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจได้ จึงควรคำนึงถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการท่องเที่ยวไทย ด้วยการใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในปัจจุบันในการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวใหม่เพื่อ

ประโยชน์ในการกระตุ้นการท่องเที่ยว การขยายตลาดใหม่ และส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล นอกจากนี้ ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงต่างๆ (Threat) ที่ไทยต้องเผชิญ ไทยยังควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงจุดอ่อน ทั้งการปรับโครงสร้างตลาดนักท่องเที่ยวจีนตามมาตรการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายที่แม้จะส่งผลกระทบต่อการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวในระยะสั้น แต่คาดว่าจะส่งผลดีต่อภาคการท่องเที่ยวไทยในระยะยาว การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทย รวมถึงการปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากร ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีภาครัฐได้มีการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่และกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อลดการกระจุกตัวและเพิ่มกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว ทั้งการส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองรองตามนโยบาย '12 เมืองต้องห้ามพลาด' การทำบันทึกความตกลงร่วมมือ (MOU) กับประเทศต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวระหว่างกัน รวมทั้งมาตรการส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว 5 ด้าน ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การจัดงานแต่งงาน การท่องเที่ยวทางน้ำ และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียน

3. อุปสงค์ในประเทศ

3.1 การบริโภคภาคเอกชน

การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องและเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากรายได้ของครัวเรือนและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ

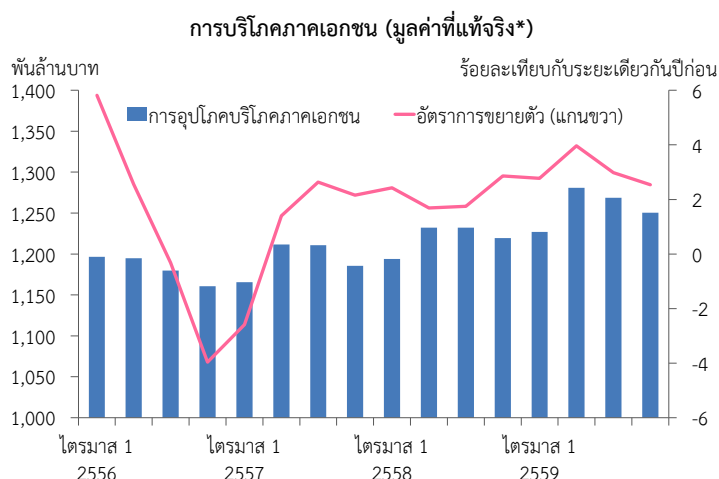
การบริโภคภาคเอกชนในปี 2559 ขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยได้รับแรงสนับสนุนจากปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ (1) รายได้ของครัวเรือนภาคเกษตรกรรมที่กลับมาขยายตัว หลังจากหดตัวต่อเนื่องในช่วงสองปีก่อน อย่างไรก็ตาม รายได้ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงก่อนหน้านี้และผลดียังจำกัดอยู่ในบางกลุ่ม อาทิ เกษตรกรผู้ปลูกผลไม้ และยางพารา (2) รายได้ของครัวเรือนนอกภาคเกษตรกรรมโดยรวมยังขยายตัวได้ตามการจ้างงานในภาคบริการโดยเฉพาะในธุรกิจที่เติบโตดีตามภาคการท่องเที่ยว (3) ภาระในการชำระหนี้รถยนต์คันแรกทยอยหมดลง และ (4) ราคาเชื้อเพลิงที่อยู่ในระดับต่ำมีส่วนช่วยให้ครัวเรือนมีรายได้สุทธิเพื่อการบริโภคมามากขึ้น

อย่างไรก็ตาม กำลังซื้อโดยรวมของครัวเรือนยังไม่แข็งแกร่งเนื่องจากรายได้ครัวเรือนเกษตรที่ฟื้นตัวยังกระจุกในกลุ่มผู้ปลูกพืชบางชนิด และจำนวนการจ้างงานภาคการผลิตยังไม่ปรับดีขึ้นเนื่องจากการส่งออกสินค้าที่เคยขบเซาต่อเนื่องในช่วงก่อนหน้านี้ สอดคล้องกับระดับสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในทุกประเภทสินค้าเชื่อภาคครัวเรือน ประกอบกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคยังอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ภาครัฐออกมาตรการเพื่อกระตุ้นการบริโภคทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นระยะ จึงช่วยพยุงให้การบริโภคยังขยายตัวได้ อาทิ มาตรการลดหย่อนภาษีสนับสนุนการท่องเที่ยวในเดือนเมษายน เงินช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล ตำบลละ 5 ล้านบาท รวมถึงมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายในช่วงปลายปี ได้แก่ การลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการท่องเที่ยว และการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่มีมูลค่าไม่เกิน 15,000 ต่อคน (ขอความช่วยเหลือ) ที่มีระยะเวลานานกว่ามาตรการเดียวกันในปีก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ การบริโภคภาคเอกชนยังได้รับแรงสนับสนุนจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายอย่างเข้มข้นในหลายธุรกิจเพื่อประคองยอดขายในภาวะที่เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยเฉพาะในธุรกิจยานยนต์ และสินค้าอุปโภคบริโภค

จากปัจจัยสนับสนุนด้านรายได้และปัจจัยพิเศษดังกล่าวส่งผลให้การบริโภคภาคเอกชนโดยรวมขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้จ่ายในหมวดบริการแม้ชะลอลงบ้างจากการลดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงไว้อาลัย ส่วนการใช้จ่ายในหมวดสินค้าคงทนและกึ่งคงทนค่อนข้างทรงตัว ขณะที่การใช้จ่ายในหมวดสินค้าคงทนซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่รถยนต์ยังคงหดตัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 เป็นผลจากการซื้อรถยนต์ที่เร่งไปมากในช่วงที่มีนโยบายรถยนต์คันแรก อย่างไรก็ตาม อัตราการหดตัวเริ่มมีทิศทางชะลอลง

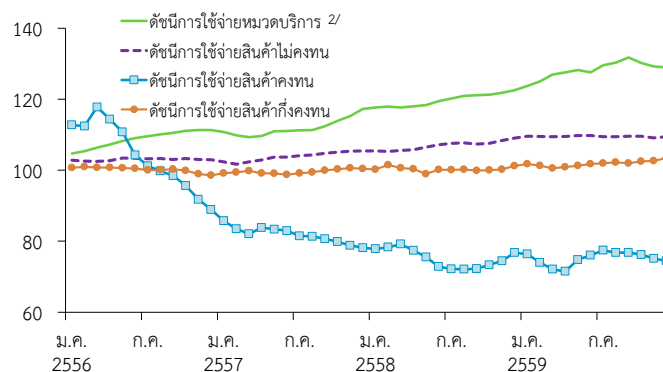
สำหรับการบริโภคภาคเอกชนปี 2560 มีแนวโน้มขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมีปัจจัยสนับสนุนกำลังซื้อจากทั้ง (1) รายได้ครัวเรือนที่ทยอยปรับตัวขึ้นทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม (2) ความเชื่อมั่นที่น่าจะปรับเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและ (3) ภาระรายจ่ายผ่อนชำระหนี้จากโครงการรถยนต์คันแรกที่ทยอยหมดลง อย่างไรก็ตาม หนี้ครัวเรือนที่แม้มีทิศทางปรับลดลงบ้างแต่ยังคงอยู่ในระดับสูงอาจเป็นปัจจัยฉุดรั้งการบริโภคเอกชนในระยะข้างหน้า

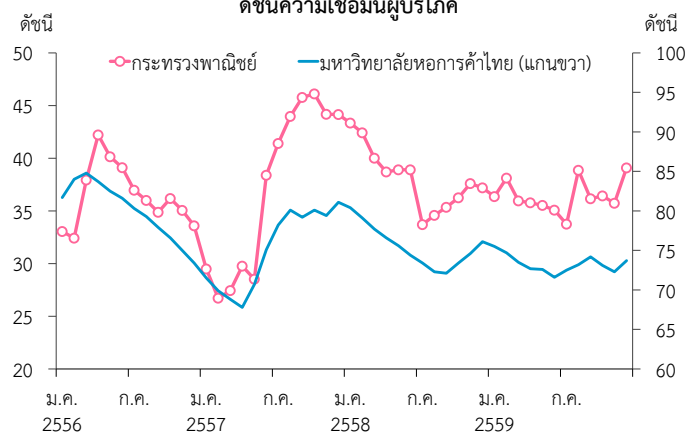
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เครื่องชี้การบริโภคภาคเอกชน^{1/}

ดัชนีปรับฤดูกาลเฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 เดือน (2555 = 100)

หมายเหตุ: ^{1/} ดัชนี ณ ราคาคงที่^{2/} ดัชนีหมวดบริการคำนวณจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรมและภัตตาคาร และยอดขายบริการหมวดขนส่ง

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค

การอ่านค่าดัชนี:

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์:

ดัชนีมีค่า เข้าใกล้ 100 หมายถึง ความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อภาวะเศรษฐกิจ “ดี”

ดัชนีมีค่า เข้าใกล้ 0 หมายถึง ความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อภาวะเศรษฐกิจ “ไม่ดี”

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย:

ดัชนี > 100 หมายถึง ผู้บริโภคมีความเห็นว่าภาวะด้านนั้นๆ จะดีขึ้นหรืออยู่ในระดับดี

ดัชนี = 100 หมายถึง ผู้บริโภคมีความเห็นว่าภาวะด้านนั้นๆ ไม่เปลี่ยนแปลงหรือทรงตัวในระดับกลาง

ดัชนี < 100 หมายถึง ผู้บริโภคมีความเห็นว่าภาวะด้านนั้นๆ จะแย่ลงหรืออยู่ในระดับไม่ดี

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

3.2 การลงทุนภาคเอกชน

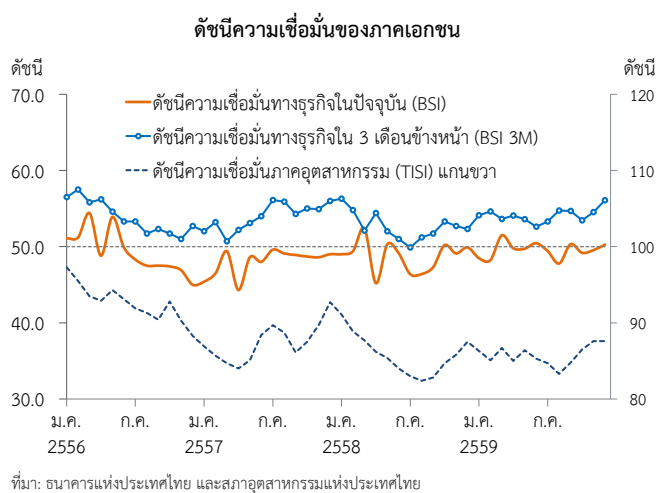
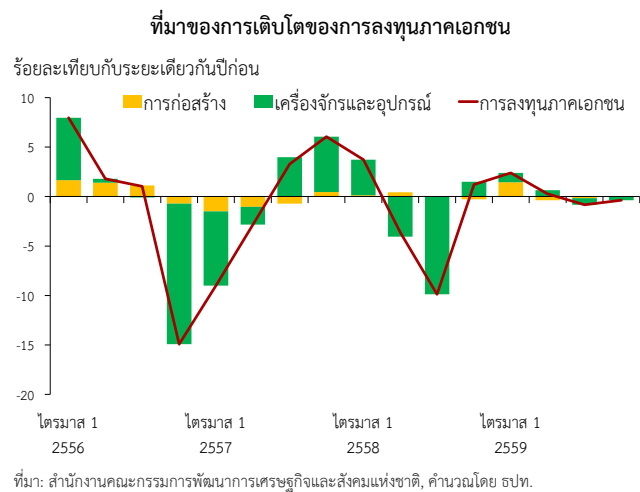
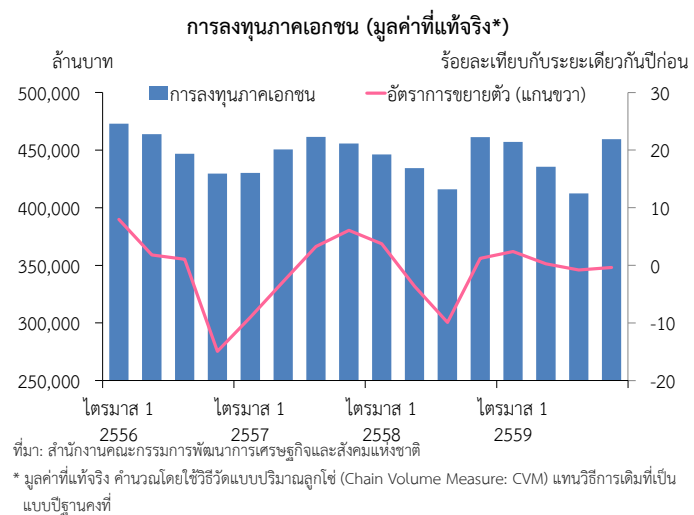
การลงทุนภาคเอกชนค่อนข้างทรงตัวจากปีก่อนหน้า และกระจุกอยู่ในภาคบริการและสาธารณูปโภคโดยเฉพาะธุรกิจพลังงานทดแทน ในขณะที่การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมฟื้นตัวเฉพาะในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์และชิ้นส่วน

การลงทุนภาคเอกชนในปี 2559 ทรงตัวเป็นปีแรกหลังจากหดตัวติดต่อกัน 3 ปี โดยยังคงกระจุกตัวอยู่ในภาคบริการ อาทิ ร้านอาหาร และธุรกิจการค้าที่เติบโตดีตามภาคการท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคโดยเฉพาะธุรกิจพลังงานทดแทนที่ได้รับผลดีจากนโยบายส่งเสริมของภาครัฐจึงมีการลงทุนอย่างต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า การลงทุนในอุตสาหกรรมเหล่านี้สะท้อนจากการขยายตัวของยอดจำหน่ายเครื่องจักรในประเทศโดยเฉพาะเครื่องทำความเย็น และปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนโดยเฉพาะเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและหม้อแปลงไฟฟ้า เช่นเดียวกับการระดมทุนผ่านตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ที่กระจุกตัวอยู่ในภาคบริการและพลังงานทดแทน

ขณะที่การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมยังฟื้นตัวไม่ชัดเจนแม้ในปีนี้อาจได้ข้อสังเกตการลดหย่อนภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศเนื่องจากกำลังการผลิตส่วนเกินในหลายอุตสาหกรรมยังมีอยู่พอควร อย่างไรก็ตามการลงทุนขยายตัวบ้างในอุตสาหกรรมที่การส่งออกฟื้นตัว เช่น อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์และชิ้นส่วน สะท้อนจากพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างภาคอุตสาหกรรมที่ปรับตัวขึ้น และการนำเข้าสินค้าทุนที่เพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมดังกล่าว

สำหรับการลงทุนด้านการก่อสร้างโดยรวมขยายตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนเนื่องจากในช่วงต้นปีมีมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบลตำบลละ 5 ล้านบาท ประกอบกับในช่วงครึ่งปีหลังการก่อสร้างที่อยู่อาศัยปรับตัวขึ้นสอดคล้องกับภาวะอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ประกอบการทยอยเปิดขายโครงการที่อยู่อาศัยแนวราบเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ในระยะข้างหน้าคาดว่าจะการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่มีมูลค่าสูงและมีความชัดเจนมากขึ้น รวมถึงมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่มีการต่ออายุมาตรการจนถึงปี 2560 การฟื้นตัวต่อเนื่องของภาคการส่งออกน่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้ภาคเอกชนลงทุนเพิ่มขึ้นได้

3.3 ภาคการคลัง

การใช้จ่ายภาครัฐเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยภาครัฐเร่งลงทุนมากขึ้นทั้งโครงการของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับ มีมาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นระยะ

ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจต่อเนื่อง จากปีก่อน โดยในปีงบประมาณ 2559 รัฐบาลจัดทำงบประมาณขาดดุล 390 พันล้านบาท วงเงินรายจ่าย 2,720 พันล้านบาท¹ ประกอบกับมีการจัดทำ งบประมาณเพิ่มเติมกลางปีอีก 56 พันล้านบาท² ทำให้ตลอดทั้งปีรัฐบาลมีวงเงิน รายจ่ายรวม 2,776 พันล้านบาท สูงขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.8 โดยรัฐบาลสามารถ เบิกจ่ายงบประมาณสู่ระบบเศรษฐกิจได้ดีตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ เป็นผลจาก (1) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่าย โดยหน่วยงานราชการสามารถจัดหา ผู้รับจ้างได้ก่อน พ.ร.บ. งบประมาณประจำปีประกาศใช้ ส่งผลให้สามารถก่อหนี้ ผูกพันสัญญาและเบิกจ่ายได้เร็วขึ้น (2) การเบิกจ่ายเงินโอนและอุดหนุนตาม มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ อาทิ มาตรการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจ ฐานรากตามแนวทางประชารัฐ และมาตรการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก³ ส่งผลให้ในภาพรวมรัฐบาลเบิกจ่ายเงิน งบประมาณปี 2559 ได้ทั้งสิ้น 2,579 พันล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 92.9 ของวงเงินรวม สูงกว่าปีก่อนที่เบิกจ่ายได้ร้อยละ 92.4

ขณะที่รายจ่ายลงทุนนอกงบประมาณเบิกจ่ายได้เพิ่มขึ้นมากตาม แผนกู้เงินเพื่อการพัฒนาาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่ง ทางถนนระยะเร่งด่วน (มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่ 2) ที่เริ่มใช้ตั้งแต่ ปี 2558 โดยในช่วงปีงบประมาณ 2559 มีการเบิกจ่าย 44 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปีก่อนที่เบิกจ่าย 10 พันล้านบาท จากวงเงินรวม 78 พันล้านบาท อีกทั้ง รัฐบาลยังได้ออกมาตรการสินเชื่อเพื่อเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากภาวะ เศรษฐกิจ อาทิ สินเชื่อเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (SMEs) รวมถึงมาตรการด้านภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ อาทิ การลดหย่อน

¹ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558

² พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 โดยมีแหล่งเงินจากรายได้การประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 และ 1800 MHz (4G) และจัดสรร เป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) งบกลาง 33 พันล้านบาท (2) งบเพื่อพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ต 15 พันล้านบาท และ (3) งบเพื่อ ชดใช้เงินคงคลัง 8 พันล้านบาท

³ มาตรการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ วงเงินรวม 35 พันล้านบาท เป็นการจัดสรรให้หมู่บ้านละ ไม่เกิน 5 แสนบาท เพื่อใช้ในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน ส่วนมาตรการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ฐานราก วงเงินรวม 15 พันล้านบาท เป็นการจัดสรรเงินให้หมู่บ้านละไม่เกิน 2 แสนบาท เพื่อลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในชุมชน หรือทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์

ค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ และการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากการซื้อสินค้าและบริการ (ขอความช่วยเหลือ)

นอกจากนี้ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของรัฐวิสาหกิจสามารถเร่งดำเนินการได้มาก โดยเฉพาะโครงการลงทุนตามแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558-2565⁴ และแผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่งระยะเร่งด่วน (Action Plan) ปี 2559⁵ อาทิ รถไฟฟ้าทางคู่ ฉะเชิงเทรา-แก่งคอย และจิระ-ขอนแก่น รถไฟฟ้าสายสีเขียว และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ 2

สำหรับด้านรายได้ รัฐบาลจัดเก็บได้สูงกว่าเป้าหมายร้อยละ 2.7 โดยเป็นผลจากรายได้ที่มีใช้ภาษีที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการตาม (1) การนำส่งรายได้จากการประมูลใบอนุญาตความถี่ย่าน 900 และ 1800 MHz (4G) (2) การรับรู้รายได้ส่วนเกินจากการประมูลพันธบัตร (Premium) และ (3) การนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจที่สูงกว่าประมาณการ ขณะที่รายได้ภาษีจัดเก็บได้ต่ำกว่าเป้าหมาย โดยเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าและภาษีเงินได้ปิโตรเลียมที่ปรับลดตามราคาน้ำมันดิบที่ปรับลดลง ประกอบกับภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มจากการบริโภคในประเทศที่ต่ำกว่าเป้าหมาย ตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยในปีงบประมาณ 2559 รัฐบาลมีรายได้นำส่งรวม 2,412 พันล้านบาท ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสด 382 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.7 ของ GDP ใกล้เคียงกับปีก่อนที่ร้อยละ 2.6 ของ GDP และมีเงินคงคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ 441 พันล้านบาท

สำหรับปีงบประมาณ 2560 รัฐบาลตั้งงบประมาณขาดดุลที่ 390 พันล้านบาท⁶ เท่ากับปีก่อน และยังคงเบิกจ่ายได้ดีต่อเนื่องในช่วงไตรมาสแรก ของปีงบประมาณจากการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนขนาดเล็ก โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานผ่านการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และได้จัดทำงบประมาณเพิ่มเติมกลางปีวงเงินกว่า 1.9 แสนล้านบาท⁷ เพื่อสนับสนุนการใช้จ่ายระดับเศรษฐกิจฐานรากผ่านการจัดสรรเงินให้ 18 กลุ่มจังหวัด เพื่อดำเนินโครงการลงทุนพัฒนาภายในจังหวัดและการสนับสนุนเงินทุนให้กองทุนหมู่บ้านทั่วประเทศ อีกทั้งยังมีมาตรการสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคมภายในท้องถิ่น โดยสนับสนุนการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

⁴ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 27 มีนาคม 2559

⁵ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 1 ธันวาคม 2559

⁶ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2559

⁷ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 7 ธันวาคม 2559

(อปท.)⁸ นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีนโยบายผลักดันการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ให้มีความต่อเนื่อง โดยได้ออกแผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่ง ระยะเร่งด่วนปี 2560 เพื่อปรับปรุงแผนลงทุนด้านคมนาคมขนส่งที่จัดทำมา ตั้งแต่ปี 2558 - 2559 ให้มีความชัดเจนมากขึ้น⁹

ฐานะการคลังรัฐบาล^{1/}

(หน่วย: พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ

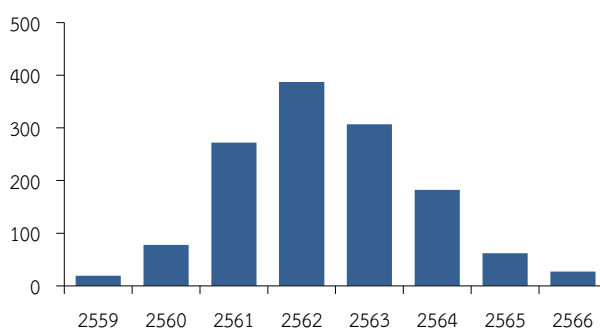
	2556	2557	2558 ⁸	2559 ⁹
รายได้จากการดำเนินงาน ^{2/}	2,163.5	2,075.7	2,207.0	2,411.5
(ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)	(9.4)	(-4.1)	(6.3)	(9.3)
รายจ่ายจากการดำเนินงาน ^{3/}	2,106.7	2,147.4	2,165.5	2,735.7
(ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)	(6.3)	(1.9)	(0.8)	(9.0)
ดุลจากการดำเนินงาน	56.8	-71.7	39.0	78.5
การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีใช้ทางการเงิน	268.4	249.2	342.9	402.7
ดุลเงินในงบประมาณ	-211.6	-321.0	-303.9	-324.2
ดุลเงินนอกงบประมาณ	2.4	-12.2	-40.3	-57.7
: รายจ่ายตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง	-7.5	-3.3	-13.2	-1.7
ดุลเงินสด	-209.2	-333.2	-344.2	-381.9
การกู้ยืมสุทธิ	244.6	223.9	274.7	397.0
การเปลี่ยนแปลงสุทธิในเงินคงคลัง	-35.4	109.3	69.6	-15.1
ยอดคงค้างเงินคงคลัง ณ สิ้นงวด	605.1	495.7	426.2	441.3

หมายเหตุ: ^{1/} ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่จากที่อ้างอิงตามคู่มือ GFS ฉบับปี ค.ศ. 1986 มาเป็นฉบับปี ค.ศ. 2001
^{2/} ข้อมูลรายได้ในตารางนี้ เป็นข้อมูลรายได้ที่นำส่งคลังซึ่งแตกต่างจากข้อมูลรายได้จัดเก็บ
^{3/} ไม่รวมชำระคืนเงินกู้
P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง, ธนาคารแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่ง ระยะเร่งด่วน พ.ศ. 2559

พันล้านบาท

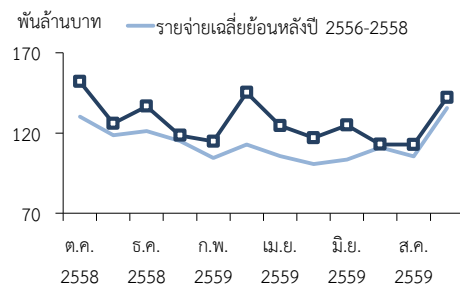

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

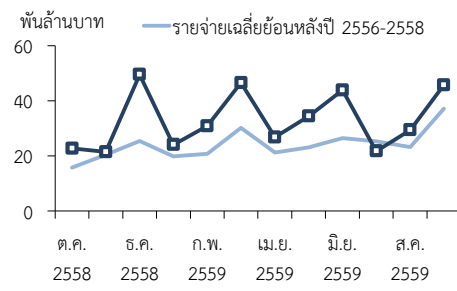
⁸ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ได้แก่ (1) มาตรการสนับสนุนการลงทุนร่วมระหว่างรัฐบาล และ อปท. (Matching Fund) 9.8 พันล้านบาท โดยรัฐบาล จะสมทบเงินให้กับโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ อปท. ครึ่งหนึ่งของมูลค่าโครงการ และ (2) มาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านการใช้จ่ายเงินสะสมของ อปท. ในการใช้จ่ายลงทุนโครงการด้านการศึกษา

⁹ มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 13 ธันวาคม 2559

รายจ่ายประจำไม่รวมเงินโอนของรัฐบาลกลาง

รายจ่ายลงทุนไม่รวมเงินโอนของรัฐบาลกลาง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

4. เศรษฐกิจด้านอุปทาน

4.1 ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเล็กน้อย ตามอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก ขณะที่บางอุตสาหกรรมหดตัวจากปัญหาด้านอุปทานและข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง

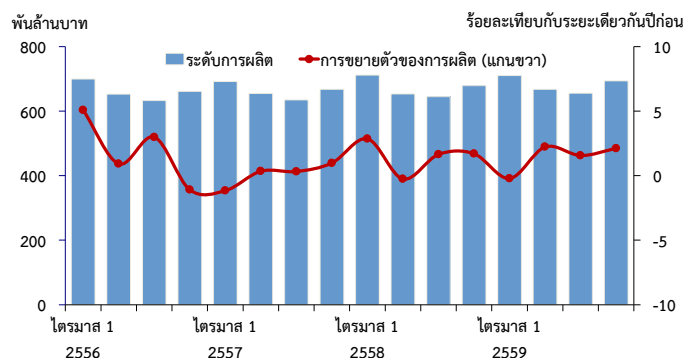
การผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2559 ขยายตัวเล็กน้อย โดยอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกขยายตัวดี โดยเฉพาะการผลิตเครื่องปรับอากาศขยายตัวจากอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นในตลาดสหภาพยุโรปที่สภาพอากาศในปีนี้อุ่นกว่าปกติ และตลาด CLMV ที่ภาวะเศรษฐกิจและตลาดอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวดี การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวตามความต้องการในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นตามแนวโน้ม Internet of Things รวมทั้งอุตสาหกรรมรถยนต์ที่มีการใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ต่อรถยนต์หนึ่งคันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อุปสงค์ที่ขยายตัวดีในกลุ่มสินค้าดังกล่าวส่งผลให้ผู้ประกอบการขยายกำลังการผลิต สะท้อนจากดัชนีกำลังการผลิตสูงสุดในภาคอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มขึ้นจากต้นปีร้อยละ 63.2 และ 15.5 ตามลำดับ

สำหรับอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศขยายตัวเล็กน้อยตามอุปสงค์ในประเทศที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป อาทิ การผลิต

รถจักรยานยนต์ปรับเพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่เข้มข้นขึ้น ประกอบกับความนิยมรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ที่ขยายตัวต่อเนื่อง และรายได้เกษตรกรที่ทยอยปรับดีขึ้นหลังปัญหาภัยแล้งคลี่คลาย การผลิตวัสดุก่อสร้างขยายตัวเล็กน้อยตามอุปทานที่อยู่อาศัยแนวราบที่เพิ่มขึ้นบ้าง ประกอบกับการผลิตเพื่อรองรับการลงทุนของภาครัฐที่คาดว่าจะสูงขึ้นในระยะถัดไป ขณะที่การผลิตปิโตรเลียมขยายตัวตามอุปสงค์ในประเทศที่เพิ่มมากขึ้นในภาวะที่ราคาน้ำมันยังอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม การผลิตเครื่องตีเมล็ดลงในหมวดน้ำอัดลมเป็นสำคัญ สะท้อนความระมัดระวังการใช้จ่ายเนื่องจากกำลังซื้อโดยรวมยังไม่เข้มแข็งมากนัก

สำหรับการผลิตสินค้าในกลุ่มที่ผลิตทั้งเพื่อการส่งออกและจำหน่ายในประเทศทรงตัวตามการผลิตรถยนต์ที่มียอดจำหน่ายในประเทศหดตัวทั้งรถยนต์นั่งและรถยนต์เชิงพาณิชย์ แต่การส่งออกขยายตัวได้เล็กน้อย นอกจากนี้การผลิตในบางอุตสาหกรรมหดตัวเนื่องจาก (1) ข้อจำกัดด้านอุปทานที่ได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่แปรปรวน อาทิ การผลิตน้ำตาลที่วัตถุดิบอ้อยลดลงจากภาวะภัยแล้ง และการผลิตผลิตภัณฑ์ยางที่หดตัวตามวัตถุดิบยางพาราที่ลดลง เนื่องจากเกษตรกรกรีดยางได้น้อยกว่าปีก่อนหน้าในช่วงที่มีปัญหาภัยแล้ง และปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ การผลิตสัตว์น้ำทะเลแปรรูปที่มีปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบจากการจัดระเบียบเรือประมง และ (2) ข้อจำกัดเชิงโครงสร้างที่เกิดจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ อาทิ การผลิตสิ่งทอเครื่องนุ่งห่มหดตัวจากการย้ายฐานการผลิตของผู้ประกอบการ การผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive) หดตัวต่อเนื่องจากการที่ผู้บริโภคหันไปนิยมสินค้าที่มีโซลิดสเตตไดรฟ์ (Solid-State Drive) เป็นส่วนประกอบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม อัตราการหดตัวชะลอลงบ้างเนื่องจากผู้ประกอบการย้ายฐานการผลิตมาเลเซียมายังไทยเพื่อลดต้นทุนการผลิต แต่การผลิตที่ปรับดีขึ้นนี้อาจไม่ก่อให้เกิดการลงทุนเพิ่มขึ้นมากนักเนื่องจากอุปสงค์โดยรวมของสินค้านี้ในตลาดโลกยังคงลดลง

การผลิตภาคอุตสาหกรรม (มูลค่าที่แท้จริง*)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

* มูลค่าที่แท้จริงคำนวณโดยใช้วิธีการวัดแบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM)

แทนวิธีการเดิมที่เป็นแบบปีฐานคงที่

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม (ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)	Relative Weight 2558	2558	2559	2559			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
อาหารและเครื่องดื่ม	18.4	-0.6	0.4	2.3	-2.1	1.2	0.2
รถยนต์	19.8	2.2	-1.5	-3.3	12.7	-6.7	-6.5
ยางและพลาสติก	10.2	1.5	-0.7	3.3	-4.6	-4.0	2.2
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	7.1	0.9	4.7	-2.8	1.7	6.4	13.1
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	5.2	-6.9	-12.1	-17.5	-18.4	-10.3	-0.5
เคมีภัณฑ์	5.6	0.4	1.5	3.1	3.3	-1.5	1.0
ปูนและวัสดุก่อสร้าง	4.5	-3.4	0.6	1.2	-3.2	3.5	0.9
เครื่องใช้ไฟฟ้า	4.7	-3.2	14.0	8.3	18.5	23.6	6.4
ปิโตรเลียม	4.9	16.8	3.3	-0.9	1.4	3.9	8.8
ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์	0.9	-22.8	-7.7	-18.5	-13.2	1.1	1.0
อื่นๆ	18.8	0.2	0.9	-1.8	1.2	0.2	4.3
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม	100.0	0.3	0.4	-0.9	1.7	-0.3	1.5

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

4.2 ภาคเกษตรกรรม

รายได้เกษตรกรขยายตัวเป็นครั้งแรกหลังจากหดตัวต่อเนื่องในช่วง 4 ปีก่อน จากผลของราคาที่ปรับสูงขึ้น แต่ระดับรายได้ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปีก่อนหน้า และรายได้ที่ดีขึ้นกระจุกตัวอยู่ในบางสินค้าและบางพื้นที่

รายได้เกษตรกรในปี 2559 ขยายตัวเป็นครั้งแรกหลังจากหดตัวมา 4 ปี จากราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะผลไม้ที่ราคาสูงสุดเป็นประวัติการณ์ และยางพาราที่ราคาเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากอุปทานที่ออกสู่ตลาดลดลงเนื่องจากปัญหาสภาพอากาศที่แปรปรวน ประกอบกับอุปสงค์จากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจีน นอกจากนี้ ราคายางพารายังเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบที่สูงขึ้นด้วย

ด้านปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งปียังคงหดตัวเนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวนค่อนข้างมาก โดยปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงและยาวนานในช่วงครึ่งแรกของปีส่งผลให้ผลผลิตในกลุ่มไม้ยืนต้นลดลง อาทิ ผลไม้ และยางพารา รวมทั้งผลผลิตข้าวที่หดตัวเนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก อย่างไรก็ตาม แม้ปัญหาภัยแล้งในหลายภูมิภาคคลี่คลายลงเป็นลำดับ แต่ปริมาณฝนที่ตกลงมามากกว่าปกติโดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคใต้เป็นอุปสรรคต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมัน ทำให้เกษตรกรได้รับผลดีจากราคาที่ปรับเพิ่มขึ้นไม่เต็มที่

นอกจากนี้ แม้รายได้เกษตรกรโดยรวมกลับมาขยายตัวได้ แต่ระดับรายได้ยังคงต่ำกว่าในช่วง 5 ปีก่อนหน้าค่อนข้างมาก รวมทั้งผลดียังกระจุกตัวอยู่ในเกษตรกรบางกลุ่มและบางพื้นที่ที่ผลผลิตไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสภาพอากาศ อาทิ ชาวนาสวนผลไม้ในภาคตะวันออก และชาวนาสวนยางในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ ในขณะที่ชาวนาในภาคกลางได้รับผลกระทบจากปัญหาราคาข้าวตกต่ำจากผลผลิตที่ออกมามากหลังปัญหาภัยแล้งคลี่คลายโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ อย่างไรก็ดี ภาครัฐได้ออกมาตรการให้เงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว รวมถึงสินเชื่อชะลอขายให้แก่ข้าวทุกชนิด เพื่อเป็นการพยุงรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในช่วงครึ่งหลังของปี

ตารางราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ร้อยละเทียบกับ ระยะเดียวกันปีก่อน	น้ำหนัก 2558	2558	2559 ^p	2559 ^p			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รวมสินค้าเกษตร	100.0	-5.9	3.6	-5.6	5.1	11.5	3.5
ข้าวเปลือก	24.3	-2.4	-3.7	-3.9	0.3	0.4	-11.7
ยางแผ่นดิบชั้น3	16.0	-19.0	7.7	-20.7	0.6	9.1	49.8
อ้อยรวมพันธุ์	7.0	-13.2	-5.8	-10.9	-15.5	-8.4	14.4
มันสำปะหลังคละ	5.5	2.5	-29.4	-17.9	-19.7	-44.0	-36.3
ปาล์มน้ำมัน	4.0	-5.5	31.9	-4.0	42.3	74.7	30.5
กลุ่มไม้ผล	14.5	7.2	24.3	2.1	31.9	70.3	-1.8
หมวดปศุสัตว์	19.8	-7.2	0.9	2.3	3.6	-0.4	-2.0
หมวดประมง	4.1	-19.4	0.3	-8.7	0.9	2.4	8.3

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางปริมาณสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ร้อยละเทียบกับ ระยะเดียวกันปีก่อน	น้ำหนัก 2558	2558	2559 ^p	2559 ^p			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รวมสินค้าเกษตร	100.0	-4.4	-2.2	-8.1	-4.8	-0.2	2.2
ข้าวเปลือก	24.3	-15.0	-5.3	-42.9	-34.3	-21.8	7.9
ยางแผ่นดิบชั้น3	16.0	-0.4	-0.7	0.2	0.9	4.9	-6.6
อ้อยรวมพันธุ์	7.0	1.5	-16.7	-6.5	-96.8	0.0	-34.3
มันสำปะหลังคละ	5.5	8.8	-1.3	-30.3	124.7	141.7	0.0
ปาล์มน้ำมัน	4.0	-3.4	-8.7	3.1	-25.1	-10.1	10.2
กลุ่มไม้ผล	14.5	-16.4	-6.9	0.6	-6.9	-20.7	9.0
หมวดปศุสัตว์	19.8	5.3	5.8	12.1	3.0	4.0	4.7
หมวดประมง	4.1	6.8	9.9	9.9	9.9	9.9	9.9

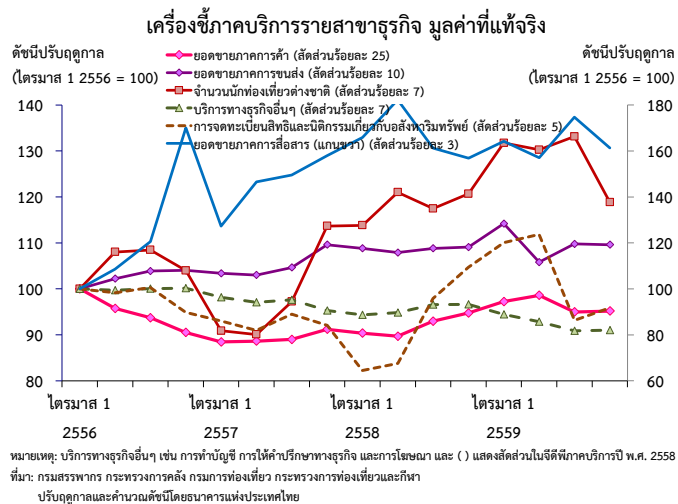
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

4.3 ภาคบริการ

ภาคบริการโดยรวมขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดีในช่วงก่อนการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายและการลดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงไว้อาลัย

ภาคบริการโดยรวมในปี 2559 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน และเป็น การขยายตัวในเกือบทุกสาขาบริการ โดยเฉพาะบริการที่เกี่ยวข้องกับ **ภาคการท่องเที่ยว** ได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร การขนส่งผู้โดยสาร และ ธุรกิจการค้าส่งค้าปลีก สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ขยายตัวดี ในช่วงก่อนที่จะมีการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายและการลดกิจกรรมรื่นเริง ในช่วงไตรมาสที่ 4 รวมทั้งมีปัจจัยสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวมากขึ้นในช่วงที่ราคาน้ำมันอยู่ในระดับต่ำ และภาครัฐมีมาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ธุรกิจการค้าส่งค้าปลีกโดยเฉพาะหมวดสินค้าไม่คงทนและยอดขายในห้างสรรพสินค้ายังได้รับผลดีเพิ่มเติมจากรายได้เกษตรกรที่ทยอยฟื้นตัว และมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐในช่วงปลายปี

นอกจากนี้ ธุรกิจการขนส่งสินค้าขยายตัวดีเช่นกัน สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรมที่ฟื้นตัวตามภาคการส่งออก และภาคเกษตรกรรมที่ผลผลิตทยอยปรับตัวดีขึ้นหลังปัญหาภัยแล้งคลี่คลาย ธุรกิจสื่อสารเติบโตต่อเนื่องตามการเปิดให้บริการ 4G อย่างเป็นทางการในช่วงครึ่งแรกของปี ประกอบกับการส่งเสริมการขายอย่างเข้มข้นเพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาด

4.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์

ภาคอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัวจากปีก่อน โดยอุปสงค์ที่อยู่อาศัยขยายตัวเร่งขึ้นเฉพาะในช่วงที่มีมาตรการกระตุ้นจากภาครัฐ ขณะที่อุปทานที่อยู่อาศัยแนวราบเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีส่งผลให้อุปทานคงค้างปรับเพิ่มขึ้น ส่วนอุปทานอาคารชุดยังคงหดตัว แต่อุปทานคงค้างยังจำกัดอยู่ในบางทำเล และบางระดับราคา

ภาคอสังหาริมทรัพย์ในปี 2559 ชะลอตัวจากปีก่อนตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของภาครัฐส่งผลให้อุปสงค์เร่งขึ้นชั่วคราวจากการเร่งซื้อที่อยู่อาศัยของผู้บริโภคเพื่อให้ทันรับสิทธิประโยชน์ แต่หลังมาตรการดังกล่าวสิ้นสุดลงในเดือนเมษายน 2559¹ อุปสงค์ที่อยู่อาศัยปรับลดลงมาก ประกอบกับสถาบันการเงินเพิ่มความระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมากขึ้น สะท้อนจากอัตราการปฏิเสธสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นตามความกังวลเกี่ยวกับภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลให้อุปสงค์โดยรวมทั้งปีชะลอลง สะท้อนจากจำนวนการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 10.8 โดยเป็นการหดตัวจากที่อยู่อาศัยแนวราบเป็นสำคัญ ขณะที่ อาคารชุดขยายตัวสูงเพราะได้รับผลดีจากมาตรการ

สำหรับด้านอุปทานที่อยู่อาศัย ผู้ประกอบการภาคอสังหาริมทรัพย์มีการปรับตัวเพื่อตอบสนองอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่มีมาตรการ โดยเน้นการขายที่อยู่อาศัยที่สร้างเสร็จแล้วและชะลอการเปิดขายที่อยู่อาศัยโครงการใหม่ อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี ผู้ประกอบการเริ่มทยอยเปิดโครงการใหม่มากขึ้นโดยเฉพาะที่อยู่อาศัยแนวราบที่ขยายตัวได้เป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยประเภททาวน์เฮ้าส์ ส่งผลให้อุปทานคงค้างที่อยู่อาศัยแนวราบปรับเพิ่มขึ้น ขณะที่จำนวนอาคารชุดเปิดขายใหม่ที่ยังคงหดตัวเป็นปีที่ 3 โดยอุปทานคงค้างของอาคารชุดยังจำกัดอยู่ในกลุ่มอาคารชุดตามแนวรถไฟฟ้าสายสีม่วง ระดับราคา 2 - 5 ล้านบาท และแนวรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายสายสีเขียว (บางรี - สมุทรปราการ) ระดับราคาต่ำกว่า 1 ล้านบาท

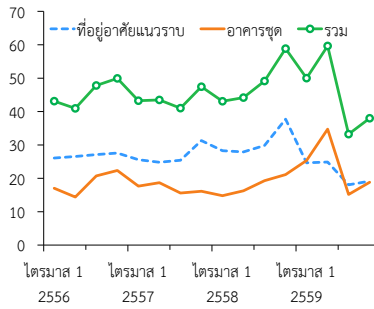
ด้านราคาที่อยู่อาศัยปรับเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะราคาอาคารชุด ตามต้นทุนราคาที่ดินที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่วนคุณภาพสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (post-finance) ด้อยลงเล็กน้อย สะท้อนจากสัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.6 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2558 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.9 ในไตรมาสที่ 4 ปี 2559

¹ มาตรการลดค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และค่าจดทะเบียนการจำนองอสังหาริมทรัพย์และห้องชุด จากเดิมร้อยละ 2 และร้อยละ 1 เหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2559

การจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย

ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

พันหน่วย, ปรับฤดูกาล

	2557	2558	2559
ที่อยู่อาศัย	106,750	124,809	85,238
แนวราบ	(0.3%)	(16.9%)	(-31.7%)
อาคารชุด	67,310	71,833	90,077
	(-10.2%)	(6.7%)	(25.4%)
รวม	174,060	196,642	175,315
	(-4.4%)	(13.0%)	(-10.8%)

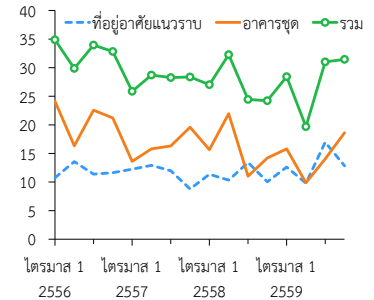
หมายเหตุ: หน่วย, () ร้อยละ YoY

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ จำนวนโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่อยู่อาศัยเปิดขายใหม่

ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

พันหน่วย

	2557	2558	2559
ที่อยู่อาศัย	45,913	45,155	52,225
แนวราบ	(-2.9%)	(-1.7%)	(15.7%)
อาคารชุด	65,298	62,833	58,350
	(-22.5%)	(-3.8%)	(-7.1%)
รวม	111,211	107,988	110,575
	(-15.5%)	(-2.9%)	(2.4%)

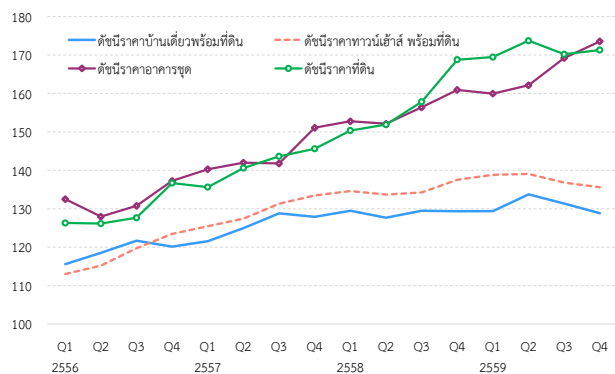
หมายเหตุ: หน่วย, () ร้อยละ YoY

ที่มา: Agency for Real Estate Affairs (AREA) จำนวนโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

Index:

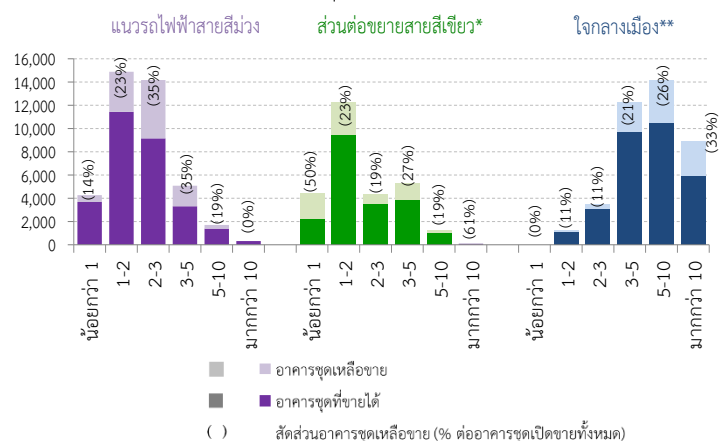
Jan2009 = 100

ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อาคารชุดเหลือขาย ณ สิ้นปี 2559

อาคารชุดเหลือขาย

อาคารชุดที่ขายได้

() สัดส่วนอาคารชุดเหลือขาย (% ต่ออาคารชุดเปิดขายทั้งหมด)

หมายเหตุ: * สายเบริง - สมุทรปราการ

** ครอบคลุมทำเล พลัสอิน ปทุมวัน สุขุมวิท พระราม 4 ยานนาวา สีลม และ พระนคร

ที่มา: AREA จำนวนโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

5. ภาวะการเงิน

5.1 อัตราดอกเบี้ยและสินเชื่อ

ภาวะการเงินโดยรวมผ่อนคลายต่อเนื่องจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์และต้นทุนเฉลี่ยของการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ที่ต่ำกว่าปีก่อน ขณะที่สินเชื่อชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปและความระมัดระวังของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายในการประชุมทั้ง 8 ครั้ง โดย ณ สิ้นปี 2559 อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ร้อยละ 1.50 เท่ากับ ณ สิ้นปี 2558 โดยประเมินว่านโยบายการเงินยังอยู่ในระดับที่ผ่อนคลายและช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในภาวะที่มีความเสี่ยงด้านต่ำจากทั้งปัจจัยภายในและต่างประเทศ ควบคู่กับการดูแลการคาดการณ์เงินเฟ้อของประชาชนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมใกล้เคียงกับระดับอัตราเงินเฟ้อที่เป็นเป้าหมาย

อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นทรงตัวตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดย ณ สิ้นปี 2559 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคารระยะข้ามคืนอยู่ที่ร้อยละ 1.40 เท่ากับสิ้นปีก่อน และอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 1 เดือนอยู่ที่ร้อยละ

1.47 ลดลงเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.03 จากสิ้นปีก่อน สำหรับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะปานกลางถึงยาว ค่อนข้างผันผวนจากปัจจัยภายนอกประเทศเป็นหลัก โดยปรับลดลงในช่วงครึ่งแรกของปีจากความกังวลของนักลงทุนต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนทางการเมืองระหว่างประเทศ จากนั้นทยอยเพิ่มขึ้นในช่วงปลายปีหลังการเปลี่ยนแปลงการคาดการณ์ของนักลงทุนเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) อย่างไรก็ดี ต้นทุนการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา โดยอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 10 ปี เฉลี่ยในปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ 2.18 ลดลงร้อยละ 0.56 จากค่าเฉลี่ยในปีก่อน สะท้อนภาวะทางการเงินโดยรวมที่ผ่อนคลายต่อเนื่อง

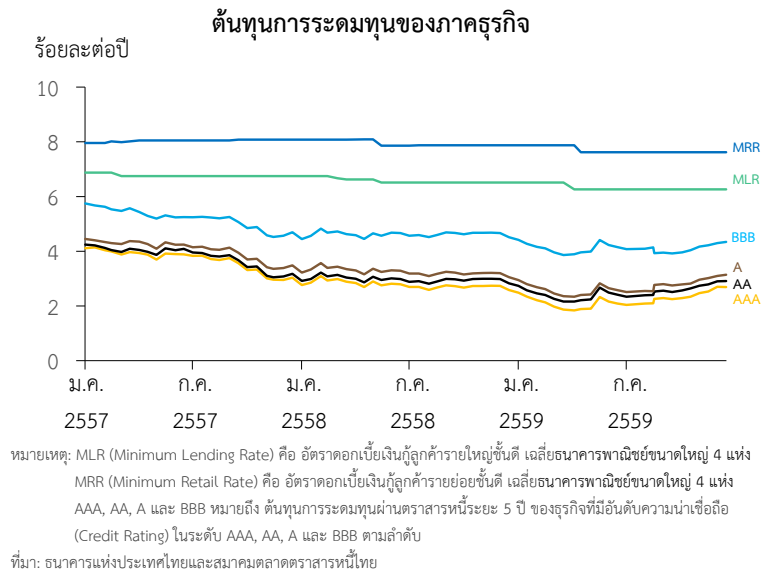
ขณะเดียวกัน ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในเดือนเมษายนปี 2559 ทำให้ ณ สิ้นปี 2559 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้าชั้นดี (MLR) และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRR) ของ ธพ. ขนาดใหญ่ 4 แห่งลดลงร้อยละ 0.25 จากสิ้นปีก่อนมาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.26 และร้อยละ 7.62 ตามลำดับ อย่างไรก็ดี อัตราดอกเบี้ยเงินฝากยังทรงตัว โดยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนของ ธพ. ขนาดใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.38 ใกล้เคียงกับสิ้นปีก่อน

สินเชื่อภาคเอกชน ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 16.6 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.7 จากสิ้นปีก่อน ชะลอลงจากร้อยละ 5.5 ในปี 2558 ตามเศรษฐกิจที่ยังฟื้นตัวอย่างช้าๆ ประกอบกับสถาบันการเงินยังระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ ทั้งนี้ ปริมาณสินเชื่อใหม่¹ เพิ่มขึ้นจากธุรกิจโทรคมนาคม พลังงาน ทดแทน และธุรกิจค้าส่งค้าปลีกเป็นสำคัญ สอดคล้องกับภาพรวมการลงทุนที่กระจุกตัวในบางสาขา สำหรับสินเชื่อของธุรกิจการผลิตเริ่มปรับตัวดีขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี อาทิ ธุรกิจผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก

หากแบ่งตามกลุ่มผู้ประกอบการ พบว่าสินเชื่อที่ให้แก่ SMEs ชะลอลงจากปีก่อนที่มีมาตรการสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ (Soft loan) ของภาครัฐในช่วงปลายปี รวมทั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ยังกระจุกตัวอยู่ในบางภาคส่วน ทำให้คุณภาพสินเชื่อในกลุ่ม SMEs ต่ำลง สถาบันการเงินจึงเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น นอกจากนี้ สินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจขนาดใหญ่ชะลอลงเล็กน้อย เนื่องจากภาคธุรกิจหันไประดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ทดแทนการระดมทุนผ่านช่องทางสินเชื่อมากขึ้นตามต้นทุนการระดมทุนผ่านตลาดตราสารหนี้ที่ปรับลดลงจากปีก่อน และบางส่วนถูกใช้เพื่อควรวรรณกิจการทั้งภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจค้าส่งค้าปลีกและผลิตภัณฑ์อาหาร ส่งผลให้ยอดคงค้างของตราสารหนี้ภาคเอกชน ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 2.1

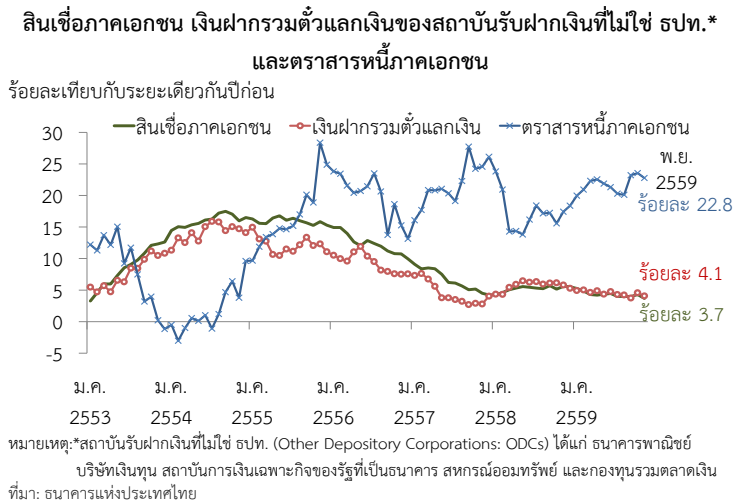
¹ ปริมาณสินเชื่อใหม่คำนวณจากการเปลี่ยนแปลงของยอดคงค้างสินเชื่อ ณ สิ้นปี ของสถาบันรับฝากเงินที่ไม่ใช่ ธพ. (Other Depository Corporations: ODCs) ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐที่เป็นธนาคาร สหกรณ์ออมทรัพย์ และกองทุนรวมตลาดเงิน

ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 22.8 จากสิ้นปีก่อน เติบโตขึ้นจากปี 2558 ที่ขยายตัวร้อยละ 18.4 นอกจากนี้ ภาคธุรกิจยังระดมทุนผ่านตลาดตราสารทุนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเช่นกัน แม้ว่าอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio) โดยเฉลี่ยจะปรับลดลงจากปีก่อน โดยเป็นการระดมทุนของธุรกิจโทรคมนาคมและค้าส่งค้าปลีกเป็นหลัก

ด้านสินเชื่อที่ให้แก่ภาคครัวเรือนขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงในสินเชื่อเกือบทุกประเภท โดยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยชะลอลงในช่วงครึ่งหลังของปี เนื่องจากผลของมาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของภาครัฐหมดลง ส่วนสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ขยายตัวได้เล็กน้อย ทั้งนี้ สินเชื่อที่ชะลอลงส่วนหนึ่งเป็นผลจากหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูงและสถาบันการเงินยังคงระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อ

สำหรับเงินฝากรวมตัวแลกเงิน ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 17.8 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.1 จากสิ้นปีก่อน ชะลอลงจากปี 2558 ที่ขยายตัวร้อยละ 5.3 สอดคล้องกับภาวะสินเชื่อ โดย ธพ. และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐไม่มีความจำเป็นต้องระดมเงินฝากเพิ่มเติม สะท้อนจากการปรับลดจำนวนผลิตภัณฑ์เงินฝากพิเศษและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่เสนออย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้ออมบางส่วนยังมีแนวโน้มโยกย้ายเงินฝากไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าในภาวะที่ดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำเป็นเวลานาน อาทิ กองทุนรวมตลาดเงิน กรมธรรม์ประกันชีวิต และกองทุนรวมทั้งที่ลงทุนในประเทศและต่างประเทศ

5.2 ภาวะอัตราแลกเปลี่ยน

เงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. และดัชนีค่าเงินบาท (NEER) แข็งค่าขึ้นจากทั้งปัจจัยภายนอกและภายในประเทศ ขณะที่ความผันผวนของค่าเงินบาทอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับค่าเงินสกุลภูมิภาค

อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ 35.80 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 0.6 จากสิ้นปีก่อน โดยแข็งค่าต่อเนื่องในช่วง 3 ไตรมาสแรกและสอดคล้องกับทิศทางของสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาค จากปัจจัยต่างประเทศเป็นหลัก ได้แก่ (1) การคาดการณ์ของนักลงทุนว่า Fed จะเลื่อนการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายออกไป (2) การผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมของธนาคารกลางยุโรปและญี่ปุ่นในช่วงต้นปี และ (3) การดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเศรษฐกิจหลักที่มีแนวโน้มผ่อนคลายยาวนานขึ้น (Low for longer) ทำให้มีเงินไหลเข้ามาลงทุนในพันธบัตรและหลักทรัพย์ของประเทศในภูมิภาคเอเชียและไทยอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยในประเทศที่ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งขึ้นเพิ่มเติม ได้แก่ การขายดอลลาร์ สรอ. ของผู้ส่งออกทองคำในช่วงที่ราคาทองคำปรับสูงขึ้น การลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ² ที่เป็นไปอย่างราบรื่น ตัวเลขเศรษฐกิจของไทยในไตรมาสที่ 2 ที่ดีกว่าคาด และการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดสูง

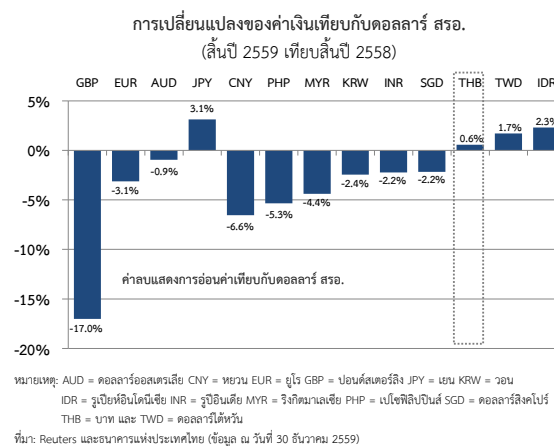
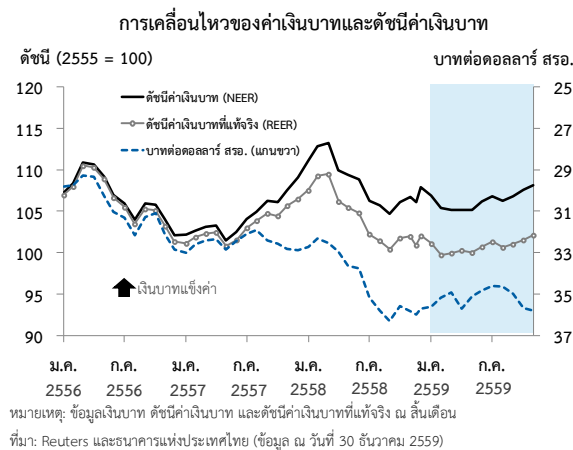
อย่างไรก็ดี ในไตรมาสที่ 4 เงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงบ้างจากปัจจัยต่างประเทศเป็นสำคัญ³ สอดคล้องกับทิศทางสกุลเงินส่วนใหญ่ในภูมิภาคจากการแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องของดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากนักลงทุนประเมินว่ามีโอกาสสูงขึ้นที่ Fed จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

² ราคาทองคำปรับสูงขึ้นตามความต้องการลงทุนในสินทรัพย์ปลอดภัย (Safe Haven Assets) ในช่วงที่ความไม่แน่นอนในตลาดการเงินโลกปรับสูงขึ้น โดยเฉพาะในเดือน ก.พ. และ มี.ย. 2559 ส่วนการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญของไทยจัดขึ้นเมื่อวันที่ 7 ส.ค. 2559

³ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ในประเทศในเดือน ต.ค. 2559 ส่งผลให้เงินบาทอ่อนค่าและผันผวนขึ้นเพียงระยะสั้น

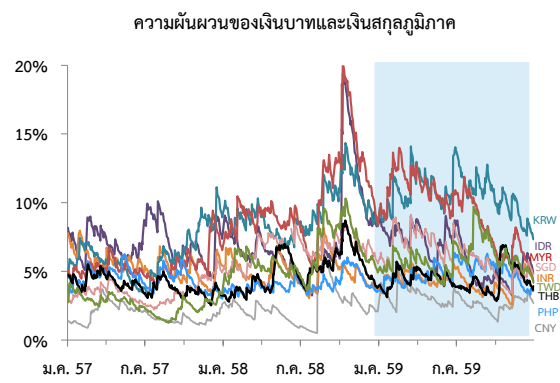
ในเดือนธันวาคม 2559 หลังตัวเลขเศรษฐกิจสหรัฐฯ ดีกว่าที่ตลาดคาด ประกอบกับอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์เร่งตัวขึ้นหลังการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ⁴ นอกจากนี้ เงินดอลลาร์ สรอ. ยังปรับแข็งค่าขึ้นอย่างต่อเนื่องภายหลังจากที่ Fed ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในเดือนธันวาคม⁵

สำหรับดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) ณ สิ้นปี 2559 แข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.9 และดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate: REER) แข็งค่าขึ้นร้อยละ 1.2 น้อยกว่าการแข็งค่าของ NEER เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อของไทยต่ำกว่าประเทศคู่ค้าคู่แข่ง ส่วนความผันผวนของค่าเงินบาทเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในเดือนตุลาคม 2559 ก่อนจะทยอยลดลงหลังสถานการณ์ในประเทศมีความชัดเจนขึ้น โดยในปี 2559 ความผันผวนของค่าเงินบาทเฉลี่ยลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 4.4 จากร้อยละ 5.1 ในปีก่อน และยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับค่าเงินสกุลภูมิภาค

⁴ การเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 พ.ย. 2559 ซึ่งทำให้นักลงทุนคาดว่าแรงกระตุ้นภาคการคลังสหรัฐฯ จะเพิ่มขึ้น และมีผลต่อเนื่องให้อัตราเงินเฟ้อเร่งตัวขึ้น

⁵ Fed มีมติปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายในการประชุมเมื่อวันที่ 13-14 ธ.ค. 2559 รวมทั้งได้ปรับการคาดการณ์การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (dot plot) สำหรับปี 2560 เพิ่มขึ้นจาก 2 ครั้งเป็น 3 ครั้ง

หมายเหตุ: ความผันผวนคำนวณโดยวิธี Exponentially Weighted Moving Average (EWMA)

ที่มา: Reuters และธนาคารแห่งประเทศไทย

6. เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทย

6.1 เสถียรภาพในประเทศ

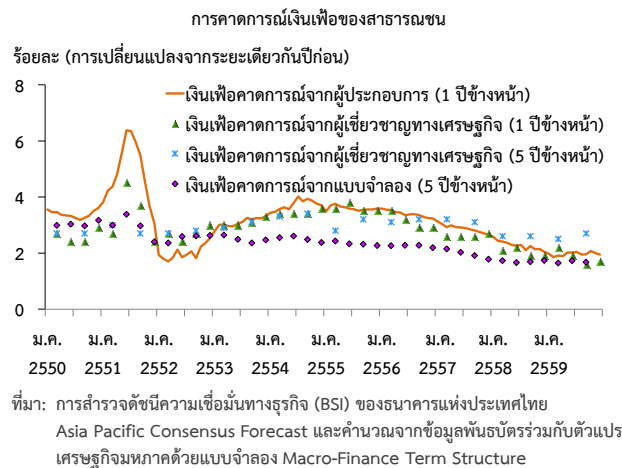
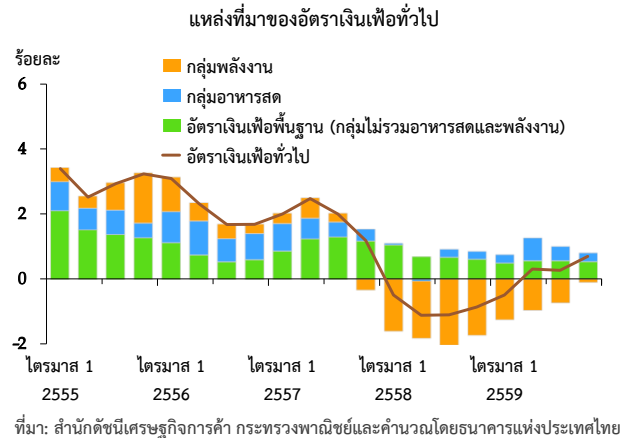
เสถียรภาพโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราการว่างงานและอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำ ฐานะของภาคการคลังและภาคธุรกิจโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่ภาคครัวเรือนยังคงมีความเปราะบาง คุณภาพสินเชื่อดี้อยลงบ้างแต่ฐานะการเงินของสถาบันการเงินยังอยู่ในเกณฑ์ที่รองรับความเสี่ยงได้

เงินเฟ้อ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ 0.19 สูงขึ้นจากปีก่อนที่เฉลี่ยติดลบร้อยละ 0.90 โดยอัตราเงินเฟ้อกลับมาเป็นบวกได้เป็นครั้งแรกในเดือนเมษายน 2559 หลังจากติดลบต่อเนื่องเป็นเวลา 15 เดือน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำและยังต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายนโยบายการเงินที่ร้อยละ 1 เนื่องจาก (1) ราคาพลังงานในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก¹ (2) แรงกดดันด้านอุปสงค์ยังต่ำตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป สะท้อนจากอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ทรงตัวในระดับต่ำต่อเนื่องจากปีก่อนที่ร้อยละ 0.75 สำหรับราคาอาหารสดทั้งปีปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากเกิดปัญหาภัยแล้งรุนแรงในช่วงครึ่งแรกของปีส่งผลให้ราคาผักและผลไม้ปรับเพิ่มขึ้นมาก แต่หลังจากปัญหาภัยแล้งคลี่คลาย ราคาอาหารสดปรับลดลงเป็นลำดับ โดยเฉพาะผักที่ผลผลิตออกสู่ตลาดได้เร็วเพราะใช้เวลา

¹ สาเหตุที่ทำให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากยังมีอุปทานน้ำมันดิบส่วนเกินอยู่ในระดับสูง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของตลาดน้ำมันโลกจากการพัฒนาเทคโนโลยีการขุดเจาะน้ำมันจากชั้นหินดินดาน (Shale oil) ของสหรัฐฯ ทำให้ต้นทุนการผลิตน้ำมันถูกลง ขณะที่อุปสงค์น้ำมันยังอยู่ในระดับต่ำตามเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

เพาะปลูกสั้น อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปกลับเข้าสู่กรอบล่างของกรอบเป้าหมายนโยบายการเงินที่ร้อยละ 1 ในเดือนธันวาคม 2559 ขณะที่การคาดการณ์เงินเฟ้อระยะยาวของผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจยังใกล้เคียงกับเป้าหมายเงินเฟ้อที่ร้อยละ 2.5

การจ้างงาน

การจ้างงานในปี 2559 ลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน ตามการจ้างงานภาคเกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่แปรปรวนตลอดทั้งปี โดยในช่วงที่เกิดปัญหายุ้งแล้ง แรงงานภาคเกษตรกรรมส่วนใหญ่ออกไปรับจ้างทำงานในภาคบริการ อาทิ โรงแรมและภัตตาคาร และธุรกิจการค้าที่ขยายตัวดีตามภาคการท่องเที่ยว ส่งผลให้การจ้างงานในภาคบริการโดยรวมในปีเพิ่มขึ้น รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมอาหาร และน้ำตาล อย่างไรก็ตาม ยังมีแรงงานภาคเกษตรกรรมบางส่วนที่ไม่สามารถย้ายไปทำงานในภาคอื่นๆ ได้ ประกอบกับปัญหาอุทกภัยในภาคใต้ช่วงปลายปีทำให้เกษตรกรผู้กรีดยางลดลง จึงทำให้การจ้างงานภาคเกษตรกรรมทั้งปีลดลงจากปีก่อน

สำหรับการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมทั้งปีปรับลดลงจากจำนวนลูกจ้างชั่วคราวเป็นสำคัญ สอดคล้องกับชั่วโมงการทำงานที่ลดลงเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการส่งออกที่ซบเซาต่อเนื่อง แม้แนวโน้มการส่งออกเริ่มปรับดีขึ้นบ้างในช่วงครึ่งหลังของปี ซึ่งส่งผลดีให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นบ้างใน

อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและการผลิตอาหาร แต่การฟื้นตัวดังกล่าวยังเป็นช่วงเริ่มต้นจึงยังไม่สามารถชดเชยการจ้างงานที่ลดลงในช่วงก่อนหน้านี้ได้

การจ้างงานที่ลดลงในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมส่งผลให้อัตราการว่างงานปี 2559 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 1.0 แต่โดยรวมยังคงอยู่ในระดับต่ำ

เครื่องชี้ตลาดแรงงานที่สำคัญ

%YoY	2558	2559	2559			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ผู้มีงานทำ	-0.2	-0.9	0.2	-0.9	-0.2	-2.5
ภาคเกษตรกรรม	-3.6	-4.3	-2.7	-6.2	-2.3	-6.0
นอกภาคเกษตรกรรม	1.6	0.8	1.5	1.4	0.9	-0.7
ภาคอุตสาหกรรม	0.9	-2.6	-2.2	-1.7	-1.9	-4.4
ภาคก่อสร้าง	0.6	3.1	5.8	5.4	0.1	0.2
ภาคการค้า	-0.1	-0.1	2.9	1.4	3.9	1.9
ภาคบริการ	3.1	3.1	2.0	2.3	1.1	-0.1
จำนวนชั่วโมงการทำงานนอกภาคเกษตร	-0.4	0.4	1.7	0.4	1.7	-1.3
ภาคอุตสาหกรรม	-0.7	-0.3	-1.3	-2.5	-1.2	-4.9
ภาคก่อสร้าง	-1.1	1.4	5.3	3.7	0.5	-0.9
ภาคการค้า	-2.1	0.8	3.3	0.1	4.2	1.7
ภาคบริการ	1.2	0.5	1.9	1.9	2.5	-0.7
ผู้ว่างงาน (พันคน)	340.6	377.5	369.9	411.1	362.5	366.3
อัตราว่างงาน	0.9	1.0	1.0	1.1	0.9	1.0
ผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	272.5	274.9	292.9	351.8	217.4	237.5
อัตราการทำงานต่ำกว่าระดับ	0.7	0.7	0.8	0.9	0.6	0.6

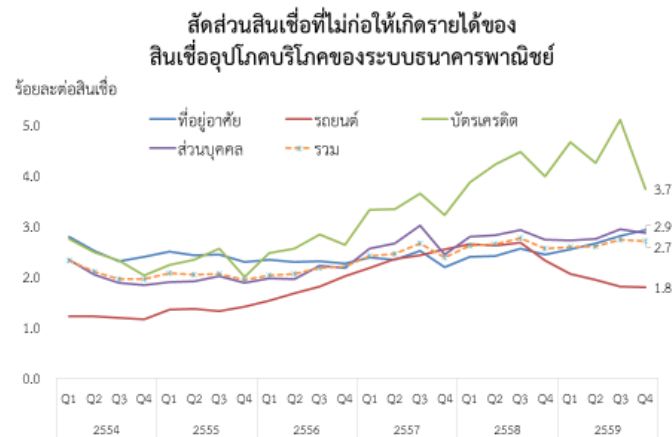
หมายเหตุ : ภาคบริการไม่รวมก่อสร้างและการค้า
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เสถียรภาพภาคครัวเรือน

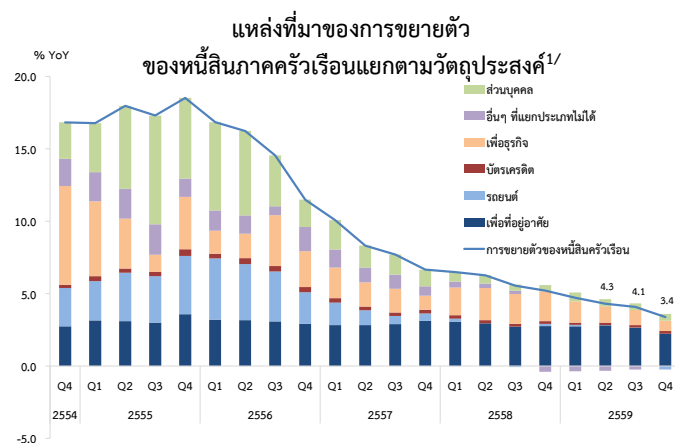
ภาคครัวเรือนยังคงมีความเปราะบางจากภาระหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ประกอบกับอัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้นทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนด้อยลง สะท้อนจากสัดส่วนสินเชื่อบุคคลบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ (NPL Ratio) ณ สิ้นปี 2559 ที่ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 2.7 จากร้อยละ 2.6 ณ สิ้นปี 2558 โดยเป็นการปรับเพิ่มขึ้นในเกือบทุกหมวดยกเว้นหมวดรถยนต์ ทั้งนี้ NPL Ratio ณ ไตรมาสที่ 4 ปี 2559 ปรับลดลงจากไตรมาสที่ 3 เนื่องจากการบริหารจัดการหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ในหมวดบัตรเครดิตและหมวดสินเชื่อส่วนบุคคลซึ่งเป็นปัจจัยตามฤดูกาล

สำหรับสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ไน้อยลงจากร้อยละ 81.2 ณ สิ้นปีก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 79.9 ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ปี 2559 จากทั้ง

การชะลอตัวของหนี้ครัวเรือน และการปรับดีขึ้นของ GDP อย่างไรก็ตาม หนี้ภาคครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้ภาคครัวเรือนยังต้องใช้เวลาปรับตัวทางการเงินอีกระยะหนึ่ง รวมทั้งการสร้างวินัยทางการเงินที่ควรมีอย่างต่อเนื่อง

หมายเหตุ: สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้รวม (ไตรมาส 4 2559) ที่อยู่อาศัยร้อยละ 15.0 เชื้อ
รถยนต์ร้อยละ 4.1 อุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น ๆ ร้อยละ 6.1 และบัตรเครดิตร้อยละ 2.2
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: ^{1/}เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนของสถาบันการเงินต่างๆ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

เสถียรภาพภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

เสถียรภาพภาคธุรกิจโดยรวมยังไม่น่ากังวล แม้ยอดขายของธุรกิจบางส่วนได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่หากพิจารณาผลประกอบการของภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทย (SET และ mai) ณ สิ้นปี 2559 พบว่าความสามารถในการทำกำไรปรับตัวดีขึ้นจากสิ้นปีก่อน สะท้อนจากอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) ที่เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 7.8 เทียบกับสิ้นปีก่อนที่ร้อยละ 6.9 แต่ยังคงกระจุกตัวในบางอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน อาทิ ปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ยางและพลาสติก ที่ผู้ประกอบการสามารถบริหารจัดการต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะที่ราคาน้ำมันโลกที่ปรับสูงขึ้นส่งผลให้รายได้ของธุรกิจปิโตรเลียมปรับตัวดีขึ้นด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผลประกอบการของอุตสาหกรรมหลักปรับตัวดีขึ้น

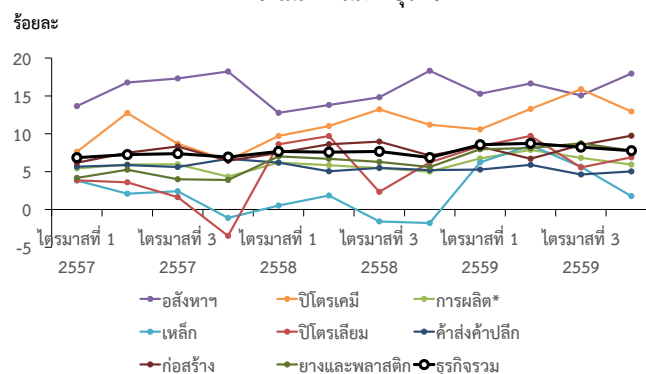
หลังจากในปีก่อนได้รับผลกระทบจากราคาที่ตกต่ำ โดยราคาเหล็กปรับสูงขึ้น ตั้งแต่ต้นปีจากอุปสงค์จากจีนที่กลับมาเพิ่มขึ้นตามการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ขณะที่ปริมาณการผลิตเหล็กจากจีนยังจำกัดตามนโยบายลดกำลังการผลิต ส่วนเกินในอุตสาหกรรมเหล็กของรัฐบาลจีน สำหรับธุรกิจภาคบริการในครึ่งปีหลัง ชะลอลงจากมาตรการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายและการลดกิจกรรมรื่นเริง ในช่วงปลายปี ส่วนผลประกอบการภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ปรับลดลงหลัง มาตรการกระตุ้นภาคอสังหาริมทรัพย์ของภาครัฐสิ้นสุดลงในเดือนเมษายน 2559

ความสามารถในการชำระหนี้ในภาพรวมของภาคธุรกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดี สะท้อนจากอัตราส่วนกำไรต่อภาระดอกเบี้ยจ่าย (Interest Coverage Ratio) ที่ปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.3 ณ สิ้นปี 2558 มาอยู่ที่ร้อยละ 6.8 ณ สิ้นปี 2559 ขณะที่ภาระหนี้ภาคธุรกิจไม่ได้ปรับสูงขึ้น และสภาพคล่องยังคง อยู่ในเกณฑ์ดี สะท้อนจากค่าอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio) และอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) ที่ยังทรงตัวอยู่ที่ 0.7 เท่า และ 1.7 เท่าตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม แม้ในภาพรวมภาคธุรกิจมีฐานะการเงินที่อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังคงติดตามแนวโน้มการฟื้นตัวของทั้งเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ ธุรกิจขนาดเล็กที่มีฐานะการเงินเปราะบางและการปรับตัวยังทำได้อย่างจำกัด สะท้อนจากคุณภาพสินเชื่อบริษัท SMEs ของธนาคารพาณิชย์ที่ด้อยลงต่อเนื่อง อาทิ ภาคธุรกิจกลุ่มอุตสาหกรรม อาทิ อาหาร ยานยนต์ ยางและพลาสติก และ กลุ่มค้าส่งค้าปลีก นอกจากนี้ ยังต้องติดตามความเสี่ยงของธุรกิจขนาดใหญ่ บางรายที่มีภาระหนี้อยู่ในระดับสูงซึ่งอาจเปราะบางในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจที่รุนแรง (economic shocks)

อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin)

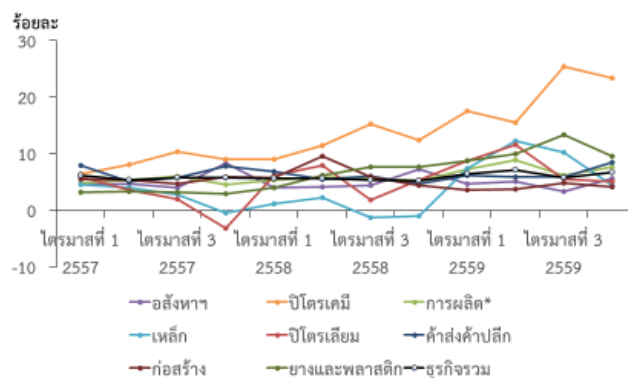
จำแนกตามภาคธุรกิจ

หมายเหตุ: คำนวณโดยใช้ค่ามัธยฐาน, * ไม่รวมภาคปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีจ่ายต่อดอกเบี้ยจ่าย
(Interest Coverage Ratio) รายไตรมาส จำแนกตามภาคธุรกิจ

หมายเหตุ: คำนวณโดยใช้ค่ามัธยฐาน, * ไม่รวมภาคปิโตรเลียมและปิโตรเคมี
ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

เสถียรภาพภาคสถาบันการเงิน

ภาคสถาบันการเงินไทยโดยรวมยังมีเสถียรภาพแม้คุณภาพสินเชื่อจะด้อยลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยสัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL ratio) ณ สิ้นปี 2559 เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 2.8 จากร้อยละ 2.6 ณ สิ้นปีก่อน ตามการด้อยลงของทั้งสินเชื่ออุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs ที่ NPL ratio เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในธุรกิจภาคบริการ ภาคค้าส่งค้าปลีก ภาคเกษตรและภาคก่อสร้างเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ฐานะทางการเงินของระบบสถาบันการเงินโดยรวมยังคงเข้มแข็ง สะท้อนจากสัดส่วนเงินสำรองที่มีต่อเงินสำรองพึงกัน (Actual/Regulatory Loan Loss Provision Ratio) ที่ยังอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 159.6 สูงขึ้นจากร้อยละ 156.3 ณ สิ้นปี 2558 เช่นเดียวกับสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio) ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 18.0 และสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ ธปท. กำหนดไว้ที่ร้อยละ 8.5

ด้านผลประกอบการของระบบธนาคารพาณิชย์โดยรวม พบว่ากำไรจากการดำเนินงานขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดี จากดอกเบี้ยจ่ายที่ลดลงเป็นสำคัญ ส่งผลให้กำไรสุทธิของปี 2559 ปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยมาอยู่ที่ 199.2 พันล้านบาทจาก 192.1 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2558

เสถียรภาพภาคการคลัง

เสถียรภาพภาคการคลังยังอยู่ในเกณฑ์ดี โดยสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ณ สิ้นปี 2559 อยู่ที่ร้อยละ 42.2 ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 44.4 ณ สิ้นปี 2558 และยังต่ำกว่าร้อยละ 60 ที่ใช้เป็นกรอบความยั่งยืนทางการคลัง หนี้สาธารณะที่ลดลงเป็นผลจากการชำระหนี้ของรัฐบาลกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน การไถ่ถอนพันธบัตรที่ครบกำหนดของรัฐบาลกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (SFIs) ที่รัฐบาลค้ำประกัน และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม ในระยะข้างหน้า แรงกดดันต่อเสถียรภาพการคลัง

มีแนวโน้มสูงขึ้น ตามความจำเป็นของการดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุล เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงที่แรงขับเคลื่อนอื่นยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ ประกอบกับภาครัฐมีแผนการใช้จ่ายเพื่อลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ และแนวโน้มภาระรายจ่ายที่จะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย ขณะที่ประสิทธิภาพของการจัดเก็บรายได้ยังมีจำกัด

6.2 เสถียรภาพต่างประเทศ

เสถียรภาพต่างประเทศโดยรวมทั้งเครื่องชี้สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ยังอยู่ในเกณฑ์ดี และสามารถรองรับความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้

เสถียรภาพต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเครื่องชี้ด้านสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์สูงเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศปรับลดลงจากปีก่อนเล็กน้อย เนื่องจาก (1) การชำระคืนสินเชื่อทางการค้าของภาคธุรกิจ และ (2) การชำระคืนเงินกู้ระยะยาวของสถาบันรับฝากเงิน ในขณะที่ผลจาก Valuation Change ทำให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้น 0.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการอ่อนค่าของเงินดอลลาร์ สรอ. เทียบกับเงินบาทและเงินเยน

เครื่องชี้เสถียรภาพต่างประเทศ

	มาตรฐานสากล	2558 ^P	2559 ^P	2559 ^P			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
เครื่องชี้ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (ร้อยละ)							
- สัดส่วนดุลบัญชีเดินสะพัด ^{1/} ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	> -2	8.1	11.4	17.9	8.4	10.1	9.4
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ^{2/}	48-80 ^{4/}	32.1	32.5	34.3	35.4	34.5	32.5
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ ^{1/ 2/}	132-220 ^{4/}	46.7	47.0	49.5	51.1	49.8	47.0
- สัดส่วนภาระหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ ^{3/}	< 20	6.3	6.3	4.2	7.0	10.2	6.7
เครื่องชี้ด้านสภาพคล่อง							
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (เท่า)	> 1 เท่า	3.0	3.3	3.0	2.9	3.2	3.3
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้าสินค้า (เดือน)	> 3-4 เดือน	10.0	11.6	11.7	12.1	12.3	11.6
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศทั้งหมด (ร้อยละ)	n.a.	40.0	40.2	42.3	42.5	40.2	40.2

หมายเหตุ: ^{1/} ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยบันทึกกำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings) เป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนโดยตรงในดุลบัญชีเงินทุนและการเงิน และบันทึกจำนวนเดียวกันนี้ด้านตรงข้ามในรายการผลประโยชน์จากการถือหุ้นในดุลบัญชีเดินสะพัด

^{2/} คำนวณโดยใช้ยอดหนี้คงค้างทางการค้าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ 3 ปีย้อนหลัง นับตั้งแต่ไตรมาสที่พิจารณา

^{3/} ภาระจ่ายคืนเงินต้นระยะยาวและดอกเบี้ย (ทั้งระยะสั้นและระยะยาว) ของหนี้ต่างประเทศหารด้วยมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ

^{4/} มาตรฐานที่กำหนดไว้สำหรับประเทศที่มีรายได้ปานกลาง คือ มีรายได้ต่อหัวระหว่าง 756 ถึง 9,265 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปี

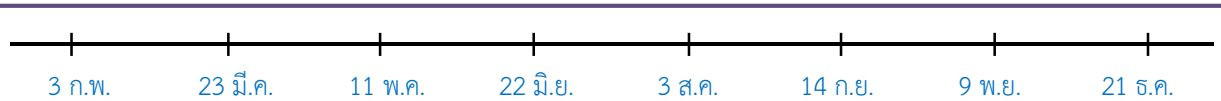
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

7. สรุปนโยบายและมาตรการการเงินที่สำคัญ

นโยบายด้านอัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

ร้อยละ 1.50

วันที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ในปี 2559

ที่มา: ข่าว ธปท. ฉบับที่ 5/2559, 12/2559, 23/2559, 33/2559, 44/2559, 48/2559, 57/2559 และ 66/2559

ในการประชุม กนง. ปี 2559 คณะกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.50 เนื่องจากแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเงินเฟ้อในภาพรวมไม่ได้เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยประเมินว่าเศรษฐกิจไทยยังอยู่ในทิศทางของการฟื้นตัว แม้มีการเปลี่ยนแปลงในแหล่งที่มาของการขยายตัว (contribution to growth) ในช่วงปลายปี อย่างไรก็ตาม การขยายตัวทางเศรษฐกิจยังคงกระจุกตัวอยู่ในบางภาคส่วนที่ได้ประโยชน์จากปัจจัยพิเศษหรือปัจจัยชั่วคราว และมีความเสี่ยงด้านต่ำเพิ่มขึ้นจากปัจจัยทั้งในและต่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังมีทิศทางทยอยปรับสูงขึ้นเข้าสู่กรอบเป้าหมาย โดยระยะเวลายาวขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันและอาหารสดเป็นสำคัญ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ในระยะปานกลางของสาธารณชนยังอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่ากลางของกรอบเป้าหมาย ส่วนภาวะการเงินในภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ แต่เงินบาทที่โน้มแข็งค่าขึ้นเทียบกับคู่ค้าคู่แข่งสำคัญในช่วงเวลาอาจไม่เป็นผลดีต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยเท่าที่ควร นอกจากนี้ เสถียรภาพการเงินยังอยู่ในเกณฑ์ดีและสามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจการเงินได้ แต่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในบางจุดที่ต้องติดตามต่อไปอย่างใกล้ชิด

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาขีดความสามารถในการดำเนินนโยบาย (policy space) ในภาวะที่ปัจจัยด้านต่างประเทศยังมีความไม่แน่นอนอยู่มาก โดยจะติดตามพัฒนาการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ และประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นรุนแรงต่อเศรษฐกิจไทยอย่างใกล้ชิด เพื่อให้นโยบายการเงินสามารถสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยได้อย่างเหมาะสม และไม่เพิ่มการสะสมความเปราะบางในระบบการเงินโดยไม่จำเป็น

มาตรการด้านตลาดการเงิน

1. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
1. ผ่อนคลายให้ ธพ. ออกและเสนอขายตราสารทางการเงินที่อ้างอิงกับอัตรา	1. ให้ ธพ. ออก Structured product สกุลเงินบาทที่อ้างอิงกับอัตราแลกเปลี่ยนแก่งูกค่าได้ไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อราย โดยนับรวมเงินตราต่างประเทศที่ลูกค้าฝากกับ ธพ. แบบไม่มีภาระผูกพันในวงเงินนี้ด้วย	18 เมษายน 2559

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
แลกเปลี่ยนได้คล่องตัวมากขึ้น	(เดิมอนุญาตให้ ธพ. สามารถออกขายตราสารดังกล่าวให้เฉพาะกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเท่านั้น) 2. ให้ ธพ. ออก Structured product สกุลเงินตราต่างประเทศที่อ้างอิงกับตัวแปรต่างประเทศได้ (เดิมอนุญาตให้ ธพ. ออกขายตราสารดังกล่าวเป็นสกุลเงินบาทเท่านั้น) 3. ให้ ธพ. ทำธุรกรรมอนุพันธ์ (Derivatives) อ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนที่ไม่เกี่ยวกับเงินบาทกับลูกค้าได้เป็นการทั่วไป (เดิมอนุญาตให้ ธพ. ทำธุรกรรมนี้ได้เฉพาะกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเท่านั้น)	
2. ผ่อนคลายคุณสมบัติและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (Money transfer agent)	1. เพิ่มคุณสมบัติผู้ขออนุญาตเป็น Money transfer agent ได้แก่ - ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment) - ผู้ประกอบการธุรกิจโทรคมนาคม - บุคคลรับอนุญาต (Money changer) - บริษัทที่มี Money changer เป็นผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตตามคุณสมบัติข้างต้นต้องมีทุนจดทะเบียนเรียกชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท รวมทั้งต้องมีเครือข่ายที่ให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศที่เชื่อถือได้ 2. ผู้ประกอบการสามารถให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ เช่น website application ผ่านโทรศัพท์มือถือ 3. ขยายวงเงินการโอนเงินออกของลูกค้าต่อคนต่อวัน เป็นไม่เกิน 200,000 บาทต่อคนต่อวัน (จากเดิมไม่เกิน 2,000 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อวัน)	18 เมษายน 2559
3. ผ่อนคลายให้บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) หักกลบ (netting) รายการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์ของลูกค้า ก่อนซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศกับ ธพ. ได้	ให้ บล. ที่ประสงค์จะให้บริการเป็นตัวแทนลูกค้าไทยหรือลูกค้าต่างชาติ ในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับ ธพ. สามารถยื่นขออนุญาตต่อ ธพ. เป็นรายกรณี เพื่อขอหักกลบ (netting) รายการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์ของลูกค้า ก่อนที่ บล. จะซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศกับ ธพ. ในไทยตามยอดสุทธิจากการหักกลบ	18 เมษายน 2559

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
4. ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	ให้ผู้ลงทุนรายย่อยที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (Qualified Investor) ได้แก่ บริษัทหรือบุคคลธรรมดาที่มีเงินฝากหรือเงินลงทุนในหลักทรัพย์ รวมตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป สามารถลงทุนในต่างประเทศได้โดยไม่ผ่านตัวกลางในประเทศ เป็นวงเงินไม่เกิน 5 ล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อรายต่อปี โดยให้ลงทุนได้ในประเทศสมาชิกอาเซียน หรือประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นสมาชิกของ IOSCO ¹ และให้จัดทำแบบรายงานการลงทุนส่ง ธปท. ทุกเดือน	20 กรกฎาคม 2559
5. ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของศูนย์บริหารเงิน (Treasury center)	1. ให้ศูนย์บริหารเงินระดมเงินโดยออกตราสารสกุลเงินตราต่างประเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ 2. ให้ศูนย์บริหารเงินลงทุนในตราสารสกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกในประเทศได้ (เดิมอนุญาตให้ลงทุนเฉพาะตราสารที่ออกในต่างประเทศ)	28 กรกฎาคม 2559
6. ผ่อนคลายกฎเกณฑ์การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ	นิติบุคคลรับอนุญาตที่ประสงค์จะให้บริการลูกค้าในการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศที่มีจำนวนตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า สามารถจัดทำและยื่นแบบการทำธุรกรรมในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ (เดิมจัดทำในรูปแบบกระดาษ)	20 ธันวาคม 2559
ที่มา: 1.-3. ข่าว ธปท. ฉบับที่ 19/2559 วันที่ 1 เมษายน 2559 4.-5. ข่าว ธปท. ฉบับที่ 41/2559 วันที่ 5 กรกฎาคม 2559 6. หนังสือเวียน ธปท. ที่ ผกง.(21) ว.52/2559 วันที่ 20 ธันวาคม 2559		

¹ International Organization of Securities Commissions: IOSCO (www.iosco.org)

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

Bank of Thailand Channel
Hotline1213 Channel

www.bot.or.th

[@bankofthailand](https://twitter.com/bankofthailand)

[bankofthailand](https://www.facebook.com/bankofthailand)
Hotline1213